Cursor

11 nummer

2 november 1995 jaargang 38

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven

Nieuwe technische voorzieningen op dak auditorium

De herstelwerkzaamheden van het auditorium vorderen gestaag. Ook op het dak van het gebouw. Daar is inmiddels in hoog tempo een aantal nieuwe technische voorzieningen aangebracht. Een blik vanaf het dak van het hoofdgebouw geeft een goed overzicht hiervan. Opvallend aanwezig zijn de beide aanzuigroosters aan de voorkant van het gebouw.

door Jan Ummels

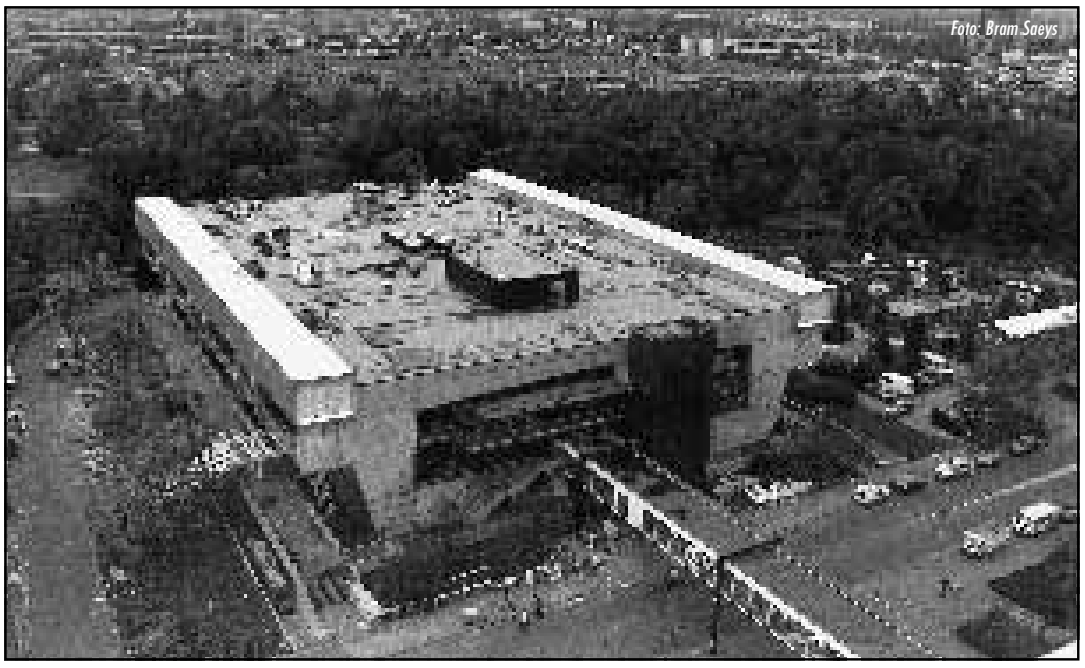

Foto: Bram Saeys

Aan de beide zijkanten, gezien van het hoofdgebouw, zijn over de volle lengte nieuwe technische ruimtes aangebracht. Deze lopen van de voorkant tot aan de achterkant van het gebouw. Aan de voorzijde bevinden zich de beide aanzuigroosters. In de technische ruimtes staat een aantal luchtbehandelingskasten. Hiermee wordt de luchtbehandeling (ventilatie) geregeld. De kasten worden gebruikt voor de niveaus 1 en 2, de grote zaal, de senaatszaal en de toiletten. Verder zorgen ze ook voor het afzuigen van de grote hal en het zogenoemde voorhof bij de senaatszaal. Problemen, zoals met de brand vorig jaar in het ventilatiesysteem van het auditorium, kunnen nu niet meer zo snel voorkomen. In het gebouw is verder ook een brandwerende scheidingswand aangebracht. 'Bij een brandmelding wordt deze automatisch afgesloten', zegt projectleider Jan Dekkers. Deze brandwerende wand loopt verticaal door het hele gebouw heen.

Lift

Nieuw op het dak is ook de liftopbouw aan de achterzijde. De lift doet alle verdiepingen van het gebouw aan en komt uit in de kelder. Hij is voornamelijk bedoeld voor het bereiken van de technische ruimtes op het dak. De al aanwezige lift aan de voorzijde is intact gelaten. Dekkers: 'Deze dient voor het geval van calamiteiten en als vluchtmogelijkheid.' Duidelijk zichtbaar is ook het centrale ketelhuis aan de voorkant van het dak. 'Sinds kort volgt de Bouw Technische Dienst het beleid om elk gebouw te voorzien van een eigen ketelhuis. Deze decentrale voorziening voor het stoken is ingevoerd om energie te besparen', licht projectleider Dekkers toe. Het dak is ook voorzien van een geheel nieuw isolatiepakket. Tevens is de bliksembeveiliging geheel aangepast aan de allermodernste eisen.

Deze week

3 *Het reorganisatieplan van Elektrotechniek veroorzaakt volgens de dienstcommissie onnodig onrust. De leden vinden dat ze er te weinig in zijn gekend.*

5 *Ir. Geert Smeltzer, directeur van Calibre, gaat begin '96 werken bij BSO/Origin. Dit ondanks het besluit van de faculteit Bouwkunde om 1,2 miljoen gulden uit te trekken voor een nieuw virtual reality-platform.*

7 *Judith Strother Ph.D. schreef samen met dr. Jan Ulijn het boek 'Communicating in Business and Technology'. Zij vertelt waarom ook een ingenieur communicatief vaardig moet zijn.*

Ontwerpwedstrijd SG levert bos van blauwe bomen op

door Maurice Schaeken

Een ontmoedigend hoopje materiaal, daar moesten de deelnemers aan Studium Generale's 24-uurs-ontwerpwedstrijd het mee doen. Opgave: het bouwen van een zo hoog mogelijke, zelfstandig staande vuurtoren. De negentien deelnemende trio's mochten maandagmiddag een zakje materialen in ontvangst nemen: wat blauwe A-4tjes, lijm, draad, een lampje en een batterij. Ze kregen een dag de tijd om met een bouwsel op de proppen te komen. Sommigen kozen voor thuis bouwen. Anderen namen het risico van het vervoer van hun fragiele bouwsels niet. Zij bouwden hun constructie op in de Heronhal. Daar verscheen dan ook al halverwege de dinsdagmiddag een bos van lange blauwe vuurtorens.
De constructie-architectuur viel uiteen in twee verschillende modellen: Eifeltorens en radiomasten. Een Eifeltoren ziet eruit als een in de hoogte uitgerekte piramide. De stevigheid van 'het lichaam' wordt ontleend aan 'ribben' van driehoeksconstructies. De radiomast bestaat uit een lange papieren paal. Het omvallen wordt voorkomen door 'tuidraden'.
De mast bleek de beste constructie. De Eifeltoren-bouwers verloren veel van het stevigere blauwe papier aan de ribben, terwijl voor de tuidraden het papier van de tas en reglement al voldeed. Ook afwijkende constructies kwamen voor: een platte driehoek overeind gehouden door een papieren anker. Of een mast, zonder tuidraden, op een klein voetje, dat wonderwel overeind bleef staan.
Voor de metingen werd de hulp ingeroepen van Harrie Sonnemans van de sectie Precision Engineering (W) en zijn theodoliet. Met een meetlat kom je immers niet zover bij de meters hoge bouwwerken. Winnaar bleek studentenhuis Ctesibius met hun elegante radiomast van 5 meter en 43 centimeter. Zij wisten nummer twee met bijna een halve meter voor te blijven. De fragiele bouwwerken die de tand des tijds weten te overleven en overeind blijven staan, worden momenteel tentoongesteld in het de Heronhal in het hoofdgebouw.
Jurylid ir. Marcel Grooten (Philips Recruitement) overhandigde de winnaars, naast het boek 'Honderd jaar Philips', een startbewijs voor de volgende editie van Createch. Deze ontwerpwedstrijd, waarover SG een tentoonstelling heeft lopen, wordt misschien volgend jaar gehouden. Delft en Twente hebben al voorrondes gehouden. Misschien ook iets voor Eindhoven?

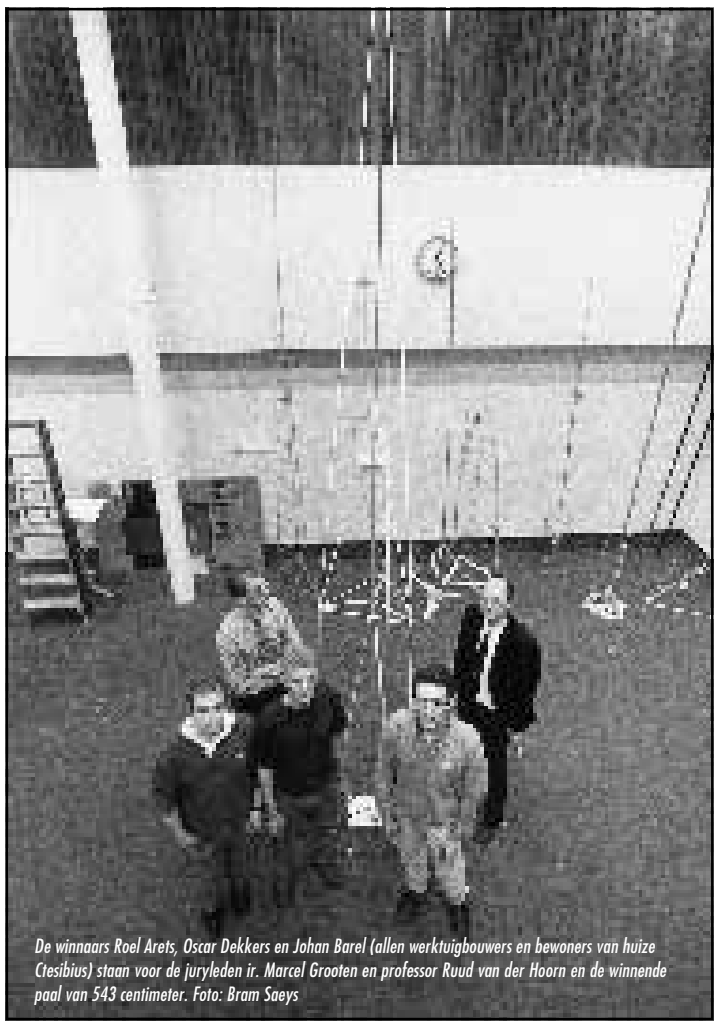

De winnaars Roel Arets, Oscar Dekkers en Johan Barel (allen werktuigbouwers en bewoners van huize Ctesibius) staan voor de juryleden ir. Marcel Grooten en professor Ruud van der Hoorn en de winnende paal van 543 centimeter. Foto: Bram Saeys

Mensen

Donderdag 9 november om vier uur verdedigt **ir. Gijsbert Roos** uit Oploo in de collegezaal van het paviljoen zijn proefschrift 'Numerical design of vehicles with optimal straight line stability on undulating road surfaces'. Voor dit promotie-onderzoek is een ontwerpmethode ontwikkeld, die vanaf de conceptuele fase van het voertuigontwerp kan worden gebruikt. Het gaat vooral om de rechtuitstabiliteit van een auto op golvende wegdekken. Promotoren zijn prof.dr.ir. R. Kriens (TUE) en prof.dr.ir. H. Pacejka (TU Delft). Roos (28) studeerde in 1990 aan de TUE af als werktuigbouwkundig ingenieur. Het promotie-onderzoek is uitgevoerd in een samenwerkingsproject van de TUE met Renault.

Ir. Dennis Simons uit Eindhoven verdedigt vrijdag 10 november zijn proefschrift 'Germanium Gallium Sulfide glasses for Pr-doped fiber amplifiers at 1.3 ìm'. De zitting is in de collegezaal van het paviljoen en begint om twee uur. In deze dissertatie gaat het om het ontwikkelen van een glassoort, gedoteerd met het zeldzame aardion praseodymium, die geschikt is als basismateriaal voor een optische glasvezelversterker. Hierbij staan de materiaalkundige aspecten centraal. Promotoren zijn prof.dr.ir. H. de Waal en prof.ir. G. Khoe. Simons (29) studeerde in 1989 als natuurkundig ingenieur af aan de TU Delft. Hij werkte als assistent in opleiding bij de Groep Glastechnologie, een samenwerking tussen TNO en de faculteit Scheikundige Technologie van de TUE, aan zijn promotie-onderzoek.

Maandag 13 november om vier uur verdedigt **ir. Marcel Vugts** uit Breda in de collegezaal van het paviljoen zijn proefschrift 'Reaction layer dynamics in silicon etching'. In dit proefschrift wordt een onderzoek beschreven naar het spontaan en ion-geassisteerd etsen van silicium, en de rol van de siliciumfluoride reactielaag van deze processen. Promotoren zijn prof.dr. H. Beijerinck (Universiteit Utrecht) en prof.dr. H. Brongers-ma (TUE). Vugts (27) studeerde in 1992 als natuurkundig ingenieur af aan de TUE. Hij deed zijn promotieonderzoek bij de TUE binnen de groep Atomaire en optische wisselwerking van de faculteit Technische Natuurkunde.

Ir. Erwin van Alphen uit Eindhoven verdedigt dinsdag 14 november om vier uur in de collegezaal van het paviljoen zijn proefschrift 'NMR Studies of co-based multilayers'. In dit promotie-onderzoek staan magnetische multilagen centraal, met name de bepaling van de structurele eigenschappen van multilagen met behulp van kernspin-resonantie.
Promotoren zijn prof.dr.ir. W. de Jonge en prof.dr.ir. K. Kopinga. Van Alphen (28) studeerde in 1991 aan de TUE af als natuurkundig ingenieur. Hij verrichtte dit promotie-onderzoek in de vakgroep Vaste stof van de faculteit Technische Natuurkunde.

Met betrekking tot zijn afscheid als voorzitter van het college van bestuur, doet drs. Henk ter Heege de volgende mededeling:
Naar de opvatting van velen -zoals in de praktijk telkens weer blijkt- horen geschenken bij een afscheid. Voor het geval dat ook de uwe zou zijn bij mijn vertrek, zal ik dat zeker weten te waarderen, maar ik heb een beter doel dan mijzelf voor ogen. Ik denk daarbij aan de stichting SOHO. De Stichting Sociale Honden voor Gehandicapten Nederland is opgericht in 1984 en gevestigd te Herpen (Noord-Brabant). Zij was bij de oprichting de enige in haar soort in Europa, maar haar werk heeft inmiddels navolging gevonden in een vijftal andere landen. De Stichting SOHO leidt twee soorten honden op. A.D.L-honden (Activiteiten van het Dagelijkse Leven), die worden opgeleid voor mensen met een motorische handicap. Zij openen deuren, rapen voorwerpen op van de grond, een tafel of toonbank, bedienen licht- en liftknoppen, enzovoorts. Signaalhonden helpen mensen die doof zijn. Zij waarschuwen als de deurbel overgaat, de wekker afloopt, de naam van de baas wordt geroepen, de telefoon overgaat, enzovoorts, maar waarschuwen ook voor achteropkomend verkeer.
De honden bieden hulp, maar zijn ook een trouwe vriend en kameraad. De verantwoordelijkheid en de zorg voor de hond dragen daarnaast in hoge mate bij aan de eigen identiteit en het zelfrespect van mensen met een handicap. De Stichting is voor haar werk volledig afhankelijk van donaties en giften. Het adres is: Stichting SOHO, Herpen, girorekening 3831, bankrekeningnummer 68.11.70.700.
Ik hoop van harte dat u begrip zult hebben voor mijn voorkeur en die zult willen volgen, waarbij de kortstondige droefenis van de middenstand zal worden overvleugeld door de langdurige en intense vreugde van toekomstige SOHO-bezitters.

In Memoriam

Maandag 23 oktober is na een langdurig ziekbed Anneke Rogier overleden. In 1966 kwam zij als eerste studentenpsycholoog op verzoek van de toenmalige rector naar onze universiteit. Tot 1987 heeft zij op inspirerende en bezielende wijze leiding gegeven aan het bureau Studentenpsychologen. In de loop van de jaren heeft zij het bureau uitgebouwd tot een dienst die vele aspecten omvat en die een voorname rol speelt bij de hulpverlening aan studenten. Zij heeft het bureau de vorm gegeven die het nu nog steeds kent. Anneke ging bij haar werk steeds uit van de belangen van studenten. Belangen die zij, indien nodig, krachtig verdedigde. In collegiaal opzicht had zij een warme belangstelling voor het wel en wee van haar medewerkers. Velen hebben van haar het vak van praktizerend (studenten)psycholoog geleerd. Ook buiten de TUE is zij op vele plaatsen actief geweest. Wij zullen haar herinneren als een sterke, betrokken vrouw, die van grote betekenis is geweest voor veel studenten en (oud)medewerkers van het bureau Studentenpsychologen.

Chris Sepers,
namens het bureau
Studentenpsychologen

BCI Beursspel

Eindelijk spectaculaire ontwikkelingen op de beurs. De winst van Philips was twee procent minder dan verwacht en het aandeel kelderde met ruim veertien procent. De nummers 1 en 2 profiteerden daar met hun put-opties gretig van. De laatste week van het beursspel is al bijna weer voorbij. De prijsuitreiking zal plaatsvinden in het PVOC-gebouw op dinsdag 7 november om 16.00 uur. Dan wordt bekend wie de beste belegger is van de TUE. Alle deelnemers en belangstellenden zijn van harte uitgenodigd bij deze uitreiking aanwezig te zijn. Omdat er deze laatste week veel risico's genomen worden, kan er nog veel veranderen in de Top-10. De nummers 1, 2 en 3 ontvangen respectievelijk fl. 150,-, fl. 75,- en fl. 25,-.

Top-10

(1) De Flippo's (studenten/BDK) fl. 48.310,-
(2) Terence Verhaegh (student/BDK) fl. 28.250,-
(3) Frederik Walraven (student/BDK) fl. 24.900,-
(4) Juul Haest (medewerker/BDK) fl. 24.450,-
(5) Bob Smit (student/BDK) fl. 22.850,-
(6) Martin Muysers (student/BDK) fl. 22.450,-
(7) Ralf Heijmans (student/BDK) fl. 21.410,-
(8) F.M.America (student/BDK) fl. 20.626,80
(9) Chantal Reinartz (medewerkster/BDK) fl. 20.230,-
(10) Deelnemers die nog geen orders hebben geplaatst

TUE founding member World Trade Center

Sinds kort mag de TUE zich founding member van het World Trade Center in Eindhoven noemen. De TUE en het WTC hebben gezamenlijke belangen als het gaat om contacten met het bedrijfsleven. Daarom is een overeenkomst opgesteld, waarbij de TUE in ruil voor een financiële bijdrage, publiciteit krijgt. Ook op andere vlakken werken de TUE en het WTC al samen, bijvoorbeeld bij de organisatie van de lezingenreeks Ondernemen en Technologie, waarbij hoogleraren lezingen geven in het WTC. Dit gebeurt overigens in samenwerking met de Kamer van Koophandel, het Innovatiecentrum en de Brabants-Zeeuwse werkgeversvereniging. De TUE ondersteunt hiermee de doelstelling van het WTC om als ontmoetingsplaats voor bedrijven in de regio te dienen.

Dit publicatiebord in het World Trade Center is één van de manieren waarop de TUE zich presenteert. Foto: Rob Stork

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1995. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam *(hoofdredacteur)*, Han Konings *(eindredacteur)*, Jan Ummels, Désiree Meijers

(Student)Medewerkers:
John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Joris Prikken, Willem van Rossum, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Moniek Stoffele, Gerard Verhoogt, Richold van der Wal

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pieterson, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluijter, mr.drs. Ben Donders *(secretaris)*

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413,
9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm @ euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, Postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor @ cur.tue.nl
www: http://www.tue.nl/cgi-bin/cursor.pl

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoon-nummer van de afzender.

Reorganisatieplan Elektrotechniek veroorzaakt onrust

De reorganisaties aan TUE beginnen steeds vastere vormen aan te nemen. Vorige week stuurde ir. Coen Nelemans, directeur beheer bij de faculteit Elektrotechniek, het reorganisatieplan voor zijn instelling naar het college van bestuur. De dienstcommissie van E voelt zich daarbij tekort gedaan. Men mag slechts een advies aan het plan toevoegen. Volgens ing. Willem van den Eijnden en ing. Gerard Jacobs, respectievelijk voorzitter en lid van de dienstcommissie, had men meer in het plan gekend willen worden en vindt men dat het op sommige punten onnodig onrust teweeg brengt.

Van den Eijnden en Jacobs zijn ontevreden over de manier waarop directeur beheer Nelemans de dienstcommissie betrekt bij de reorganisatieplannen. Of liever gezegd, niet betrekt. Zonder een inhoudelijk overleg met de dienstcommissie te voeren, heeft Nelemans het plan opgesteld en te kennen gegeven dat daar ook niets meer aan te veranderen valt. Van den Eijnden: 'Dat is een handelwijze die wij betreuren, omdat wij vinden dat wij recht hebben op inbreng in dat plan. Nelemans is echter van mening dat een hoger personeelsorgaan, het OPTUE, het plan behandelt, en dat dat de dienstcommissie buiten de discussie plaatst. Het OPTUE zal echter met heel andere ogen naar het plan kijken, dan wij dat doen. Wij beoordelen het meer op inhoudelijke punten.'

Inkrimping

Over de eerste versie van het reorganisatieplan, die op 24 augustus gepresenteerd werd, was de dienstcommisssie ook niet echt te spreken. Jacobs: 'In dat plan werden alle organieke functies binnen de faculteit zeer duidelijk omschreven, waardoor het voor de goede verstaander direct vast te stellen was of zijn functie er in de toekomst nog zou zijn, of dat die afgevoerd zou worden. Oftewel, is er nog plaats voor mij, of raak ik op termijn mijn baan kwijt? Die gevolgtrekkingen kwamen ons inziens veel te vroeg op tafel en ze zorgden voor veel onnodige onrust onder het personeel. Zo'n stuk moet in eerste instantie toch mensonafhankelijk geschreven worden. In de nu verstuurde versie zijn die omschrijvingen dan wel verwijderd, maar het kwaad is al geschied. Wij vinden dat je zo niet met elkaar moet omgaan.'
Bij Elektrotechniek zal een duchtige inkrimping van het aantal vakgroepen plaatsvinden; men gaat van veertien naar vijf groepen. Die vijf vakgroepen zullen door vijf kwartiermakers op poten gezet worden. Zij zijn ook de beoogde vakgroepvoorzitters. De dienstcommissie vindt de invloed van die kwartiermakers veel te groot. Officieel hebben zij volgens Van den Eijnden echter geen beslissingsbevoegdheid, maar moet de directeur beheer uiteindelijk vaststellen wie waar terecht komt. 'Hij is ook degene die zijn handtekening onder het plan moet zetten.'

Verzelfstandiging

De dienstcommissie is van mening dat Nelemans bij de toekomstverwachtingen voor E te veel uitgaat van het slechtst denkbare scenario. Anderzijds neemt hij zaken al voor waar aan, die nog moeten worden afgehandeld. Zoals bijvoorbeeld de verzelfstandiging van de mensen die werkzaam zijn in de faculteitswerkplaats en het magazijn. Volgens Van den Eijnden gaat het hierbij om zeven personeelsleden, die in het reorganisatieplan niet meer zijn terug te vinden. 'Het is echter nog allerminst zeker dat die verzelfstandiging ook daadwerkelijk zal doorgaan', zegt Van den Eijnden. 'Dat wordt nu in het kader van het KKD-project (Kosten, Kwaliteit en Dienstverlening) onderzocht. Voor Nelemans is dat echter al realiteit. Zij zijn in zijn plan namelijk de zeven personen die moeten vertrekken bij het faculteitsbureau, dat tot 2000 inkrimpt van 21,4 fte's naar 15 fte's. Die mensen zitten nu in een soort niemandsland.'
Ook bij de vakgroepen zal de personele bezetting tot 2000 fors teruggebracht worden. Bij het wetenschappelijk personeel loopt het van 65 fte's terug naar 54 fte's en het ondersteunend- en beheerspersoneel wordt teruggesnoeid van 70,4 fte's tot 54,4 fte's. Het gaat hierbij om mensen die betaald worden uit de eerste geldstroom. Ook hierbij denkt de dienstcommissie dat Nelemans het te zwart ziet. Jacobs: 'Hij heeft het over het wegstrepen van zo'n veertig arbeidsplaatsen. Wij denken echter dat vooral bij de WP-ers het probleem zich grotendeels zelf zal oplossen door natuurlijk verloop. Bij de OBP-ers ligt dat iets moeilijker, maar volgens een lange termijn prognose die wij op eigen initiatief opgesteld hebben, is het de komende jaren -onder bepaalde voorwaarden- budgettair redelijk rond te krijgen.'

Confrontatie

Volgens de dienstcommissie bestaat bij een eventueel tekort, dat tijdelijk overbrugd zou moeten worden, ook nog de mogelijkheid om net als Scheikunde een bedrag te lenen bij het CvB. Daarnaast wijzen Van den Eijnden en Jacobs ook nog op het feit dat Elektrotechniek acht miljoen gulden aan reserves in kas heeft. Ook over het eventuele aanspreken van dit bedrag doet Nelemans geen uitspraak, aldus de commissieleden.
Op de vraag of zij vinden dat het overleg met de directeur beheer vast zit, antwoorden zij: 'Niet direct vast, want we zijn er niet op uit om het tot een confrontatie te laten komen. Maar we vinden het jammer dat voor Nelemans overleg eruit bestaat, dat beide partijen enkel maar hun standpunten verwoorden. Over die standpunten praten is er voor hem niet bij. In zijn ogen is de zaak een gesloten boek, wij mogen alleen nog een advies toevoegen. In wezen onthoudt hij ons daarmee ons instemmingsrecht, dat we in bepaalde faculteitszaken dienen te hebben. Het CvB en het OPTUE moeten nu maar de oplossing aandragen.'

Directeur beheer Nelemans is om commentaar gevraagd, maar had daar bij het ter perse van dit nummer nog niet op gereageerd.

door Han Konings

Projectcommissies 'Strategie TUE' aan de slag

van De Redactie

Vier projectcommissies zijn enige tijd terug aan de slag gegaan om handen en voeten te geven aan een aantal aspecten van het strategisch beleid van de TUE voor de komende jaren. Het college van bestuur gaf in de nota *De TUE, sterk in ontwikkeling* hiertoe een voorzet. Hierin werd een beeld geschetst van de toekomstige organisatie en bestuursvormen. In dat geschetste beeld wordt de programmering van onderwijs en onderzoek opgedragen aan onderwijsscholen en onderzoekinstituten. De projectcommissies, die als aandachtsvelden 'Onderwijs', 'Onderzoek', 'Opleidingsschool' en 'TUE-marketing' hebben, zullen omstreeks 1 december aanstaande met hun bevindingen komen. Deze zullen zoveel mogelijk worden gegoten in de vorm van vragen, waaraan de faculteiten bij het opstellen van hun ontwikkelingsplannen uitwerking dienen te geven. Over deze ontwikkelingsplannen zullen de faculteiten en het CvB in het voorjaar overleg plegen. Op basis hiervan zal in juni 1996 het Instellingsplan worden vastgesteld.

Projectcommissies

De projectcommissie Onderwijs heeft tot taak een aantal varianten uit te werken om per opleiding tot een vorm van onderwijsmanagement te komen. Voorzitter van deze commissie is prof.dr.ir. F. Schurer (W&I); leden zijn prof.dr. F. van Loo (T), prof. dr.ir. A. Vandenput (E), dr.ir. C. Massen (N) en prof.dr.ir. M. Weggeman (TM). De projectcommissie Onderzoek, die onder meer gaat bestuderen wat de meest geschikte organisatievorm voor het TUE-onderzoek is, staat onder voorzitterschap van prof.dr. M. Rem (W&I). Leden zijn prof.dr. T. Bemelmans (TM) en prof.dr.ir. H. Meijer (W).
Op verzoek van de universiteitsraad gaat de projectcommissie Opleidingsschool een voorstel uitwerken ten behoeve van de oprichting van een TUE-opleidingsschool, bij voorkeur op het gebied van Technische Informatiewetenschappen. Een opleidingsschool dient volgens de U-raad bij voorkeur meer dan één opleiding te omvatten, met behoud van de herkenbaarheid van elke opleiding. Leden zijn prof.dr. J. Baeten (W&I), prof.dr. T. Bemelmans (TM), prof.dr.ir. P. van den Bosch (E), prof.dr.ir. G. Brussaard (E), prof.dr.ir. K. Kopinga (N), prof.dr. M. Rem (W&I), prof.dr.ir. J. Rooda (W) en prof.ir. M. Stevens (E). De breed samengestelde commissie staat onder voorzitterschap van prof.dr. J. van Lint.
Bij de projectcommissie Marketing neemt collegelid ir. J. van Bergen het voorzitterschap voor zijn rekening. Lid zijn marketinghoogleraar prof.dr. H. van der Hart (TM) en C. van Dam (IEB). Deze marketing-commissie start met het vergaren van informatie, onder meer op het gebied van studiekeuze en instroom. Verder zullen er als proef over dit onderwerp discussiebijeenkomsten worden gehouden met collegeleden en hoogleraren.

PvdA en VVD willen niet alleen op universiteiten korten

De bezuiniging van 200 miljoen gulden op de universiteiten is te hard, vinden PvdA en VVD. Zo lang niet zeker is dat er veel minder studenten op de universiteiten komen, mogen de hogescholen niet bij voorbaat buiten schot blijven, meent de PvdA. De VVD wil de 200 miljoen nu al naar rato van het aantal studenten verdelen over de universiteiten (150.000 studenten) en de hogescholen (263.000).
Dit bleek woensdagochtend tijdens de eerste termijn van de behandeling van de onderwijsbegroting. Ook andere fracties hadden moeite met de zelfverzekerdheid van minister Ritzen en staatssecretaris Nuis. De bewindslieden gaan er vanuit dat bij de universiteiten 40.000 'studentjaren' zullen verdwijnen. De universiteiten moeten hun studenten veel sneller laten studeren en eerder verwijzen naar het hbo. Daarop is het besluit gebaseerd dat de hogescholen niets hoeven in te leveren, tegen de universiteiten 200 miljoen.
Volgens de Kamer moet nog maar worden afgewacht of het inderdaad veel leger wordt in het wetenschappelijk onderwijs. De PvdA wil daarom dat de budgetten van de instellingen niet voor tien jaar worden vastgelegd, zoals Ritzen en Nuis voorstellen. De verdeling moet tussentijds worden aangepast als er minder studenten bij de universiteiten weggaan.
De VVD noemde de eenzijdige bezuiniging op de universiteiten 'onredelijk'. Vooralsnog wil de VVD dat de hogescholen naar rato meedelen in de pijn. Pas als inzicht is gekregen in de werkelijke verschuivingen in studentenaantallen, kan die verdeling worden aangepast. Het CDA noemde de bezuiniging op de universiteiten 'bitter'. Ook D66 bepleitte een flexibele benadering van de bezuinigingen.

door Pieter Evelein HOP

Ander nieuws

Besluitenlijst UR

Besluiten genomen in de 263e vergadering van de universiteitsraad d.d. 23 oktober.
95.263.01 De UR besluit ir. Chr. Huyskens te kiezen tot voorzitter van de universiteitsraad voor de periode van 1 januari 1996 t/m 31 december 1997.
95.263.02 De UR besluit tot vaststelling van het Studentenstatuut 1995/1996.
95.263.03 De UR besluit het college van bestuur uit te nodigen aan de UR in zijn eerstvolgende vergadering een voorstel voor te leggen overeenkomstig het initiatiefvoorstel tot wijziging van de hoogte van de maandelijkse tegemoetkoming voor studentleden van de UR.

PV-Nieuws

Sint Nicolaasfeest: zondag 3 december heeft Sint Nicolaas een bezoek aan de TUE op zijn programma staan. Dan zijn alle kinderen, jonger dan negen en ouder dan twee jaar, hartelijk welkom in het Provisorium, waar het feest om klokslag half elf zal beginnen. De aanmeldingsformulieren, die alle medewerkers inmiddels hebben ontvangen, kunnen tot uiterlijk 17 november worden opgestuurd aan Ellen v.d. Heuvel, HG 1.26, tst. 2451. De uitnodigingskaarten kunnen dan vanaf 20 november worden afgehaald bij de uitgifte-balie van het Rekencentrum, BG 04, tussen 10.00 en 16.00 uur.

Agenda

November

3 Zaalvoetbaltoernooi
10 Whisky-proeverij
17 Mosselavond
24 Bieravond

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1135e vergadering van het college van bestuur d.d. 19 oktober.
8408. De besluitenlijst van de 1134e vergadering van het CvB d.d. 12 oktober 1995 wordt vastgesteld.
8409. Personeelsvoorstellen:
Faculteit Technologie Management
Het CvB besluit prof.dr. A. Christer voor de periode van 1 november '95 tot 1 november '96 te benoemen tot deeltijd hoogleraar 'Onderhoudsbeheersing'.
8410. Voordracht bijzondere hoogleraar Stapelbouw
Het CvB besluit tot bekrachtiging van de voorgenomen benoeming door de Stichting Stapelbouw van een bijzonder hoogleraar Stapelbouw.

Reduktieburo

November-aanbiedingen van het Reduktieburo:

AIWA walkman HS-TX 446	fl. 119,00
Casio FX82 Super	fl. 18,50
Queen - *Made in Heaven (releasedate 6 november)*	fl. 29,00
Bon Jovi - *These Days*	fl. 27,50
AGFA 2-pak 200/36 + doosje Lego	fl. 12,95
Milieumok	fl. 1,50
Correctievloeistof	fl. 1,15
Casio FX82 super	fl. 18,50

Studentenkerk

Zondag 5 november is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaalstraat 6. Voorganger: Wim de Leeuw. Er is crèche en kindernevendienst.
ESKafé: woensdags is de bar open vanaf 22.00 uur.
ESK secretariaat, HG 1.12, ma, di, do open van 9.30 tot 13.30 uur, tst. 2627.

Verkoop overtollige goederen

Donderdag 9 november is van 13.00 tot 16.00 uur een verkoop van overtollige goederen aan TUE-personeel. De verkoop wordt georganiseerd in de kelder van T-hoog. Inschrijfformulieren zijn ter plaatse verkrijgbaar en moeten in een gesloten envelop worden verstuurd naar Bureau Inkoop. Inschrijfformulieren moeten door Bureau Inkoop voor 21 november worden ontvangen. Op de envelop moet duidelijk worden vermeld 'Inschrijving verkoop 9 november'. Verdere inlichtingen bij: J. Kroot van de CTD, tst. 2178.

Open opinie

Cursor bij het voorval te verzinnen. Oh, wat gebeuren er weer interessante dingen op de TUE.

Is nie leuk...

'Nou jonge, jonge, jonge. Dat wordt lachen.' Aldus cabaretier Hans Teeuwen aan het begin van zijn vorige cabaretprogramma 'Hard en zielig'. Dat denk ik ook wel eens als ik 'Bekijk 't maar' achterop Cursor opsla. Maar meestal valt het tegen en soms is het eerder zielig dan grappig wat er te lezen valt. Zo stond ik versteld over het stukje 'Professors prefer blondes' in Cursor 10 van 26 oktober. Wat een walgelijk idee van Jan-Joris Vereijken van de W&I-sectie Formele Methoden van Wiskunde om een foto van een 'bevallige schoonheid' op het Internet te plaatsen, omdat de secretaresse toevallig geen foto van haarzelf wist aan te leveren. Ik neem aan dat hij bij Rem en Baten ('die haar delen', aldus Cursor) niet naar de Playgirl-fotobak grijpt, als de heren hoogleraren te laat met fotomateriaal aan komen zetten. Stel, ik roep ergens in de wereld de *homepage* van de sectie op en zie deze 'stoeipoes' verschijnen. Is dat grappig? Is dat het beeld dat we van de TUE willen uitdragen? Is dat hoe er binnen de TUE met vrouwen wordt omgegaan?
En wat een walgelijke tekst weet Onlangs schreef Ellen Altenburg van de faculteit Technologie Management al in een ingezonden brief dat het tijd wordt dat de vrouwelijke medewerkers eens op een andere manier bekeken worden. En wel als serieuze collega's en niet als objecten om je aan te vergapen. Ik kon toen al met haar meevoelen en zie nu weer eens te meer bevestigd dat de TUE ver achter loopt als het gaat om een gelijkwaardige positie van vrouwen.
'Is nie leuk', zong Hans Teeuwen in één van zijn liedjes. Mij vergaat het lachen ook bij dit zoveelste staaltje van vrouwonvriendelijkheid, dat ik in mijn nog maar korte TUE-loopbaan registreer.

Lucy Holl,
In- en Externe Betrekkingen

Naschrift van de redactie:
Wij wijzen er voor alle volledigheid op dat Alda Bouten aan Jan-Joris Vereijken nadrukkelijk toestemming had gegeven om de bewuste foto op de homepage van de sectie te gebruiken.

Openstelling Centrale Leeszaal

Tijdens de tentamenperiode zal de Centrale Leeszaal in de volgende weekends van 9.00 - 23.00 uur geopend zijn: 4 en 5, 11 en 12, 18 en 19, 25 en 26 november.

Dienst Overige Zaken

Elektrieke lachspiegels

Met elektriek is veel geld te verdienen, als je er tenminste niet al te veel van af weet. Dokter Abrams ontdekte dit in 1916. Hij kon aan een druppel bloed zien wat een mens mankeerde. De druppel ging in een apparaat met veel draden en weerstanden. Sommige van die draden verbond hij aan een halfnaakte jongeman, die naar het westen moest kijken. Hij klopte dan op de buik van die jongeman. Door te luisteren naar waar dat kloppen dof klonk, wist Abrams dan te vertellen wat er aan het bloed mankeerde. Middels een verbeterde versie van het apparaat kon hij later door terugkoppeling de foute vibraties van alle ziekten door consonantie verpletteren. Toen Abrams zeven jaar later stierf liet hij twee miljoen dollar na. Abrams maakte school. Ruth Drown behandelde tienduizenden met een radio-versie van de machines van Abrams. Ze overleed voor ze in 1963 wegens grootschalige diefstal terecht kon staan. Halfnaakte jongelingen hebben hun charmes, maar zijn wat onpraktisch in het gebruik en George De la Warr verving ze door een rubberen matje. Aan de hand van een tabel zag hij dan wat er aan scheelde. Onbeantwoorde liefde zit op golflengte -of frequentie of kengetal, dit soort lieden weet daar het verschil niet tussen- 40421, botbreuk bij 907, en pericardiale effusie op 60682587. Variaties op dit thema zijn de toestellen waarmee goedgelovige Duitse adel zijn bossen laat behandelen voor een slordige halve ton.

Hoe winstgevend elektrieke onzin is, ondervond de tweederangs sf-schrijver L. Ron H., die in 1948 een soort flut psychotherapie bedacht: de Dianetica. Na vier jaar zei zijn vrouw dat hij stapelgek was, en scheidde. LRH ging failliet, maar herrees zakelijk gezien uit zijn eigen as toen hij zijn ideëen combineerde met het gebruik van een primitieve leugendetector, de E-meter. De nieuwe club van Elron is nu zo rijk dat de TUE het ervoor in de broek doet. Kort voor je mag leren dat Jezus een kinderlokker was en Elron de Antichrist, moet je van Elron leren (in les 7.48) met planten en dieren individueel te praten tot ze iets terugzeggen. Dit schijnt een kostbaar clubgeheim te zijn, maar hetzelfde kun je nu voor dertig piek lezen in een boekje van een adellijke dame van Duitse afkomst.
Elron's club (9000 leden in Nederland) verzinkt in het niet bij de miljoenen aanhangers van ander elektriek geloof. Wie bij een alternoet op bezoek gaat, loopt een gerede kans dat hij of zij wordt onderzocht met de methode van dokter Voll. Bij de E-meter houdt de klant twee buisvormige elektroden vast. De E-meter geeft dan aan hoe actief de zweetkliertjes van de handpalmen zijn. Voll verving één van die buizen door een soort pen (diameter circa 4 millimeter), waarmee men de klant aftast. Deze pen wordt zo hard mogelijk aangedrukt op 'acupunctuurpunten'. Vaak ontstaan er kleine bloeduitstortinkjes op de meetpunten. Door de druk te veranderen kun je elke denkbare ziekte vaststellen. Meestal wordt in de stroomkring een metalen houder opgenomen, waarin gesloten glazen buisjes met homeopathische middelen gezet worden. Slaat de wijzer dan anders uit, dan heeft men zowel ziekte als kuur te pakken, nog een idee van Abrams.
Dit soort toestellen is zeer populair in alternatieve kringen. Ze hebben allemaal geleerde namen: Elektro Acupunctuur volgens Voll (EAV), Mora, Bio-elektronische Functie Diagnostiek (BFD), Indumed, Vegatest, Segment Elektrografie, Elektro Skin Test, Elektrofocaal Test, Decoder Dermografie, Elektroneuraal Diagnostiek, Medicijn Test, Microkanker Detectie volgens Kobayashi, Life Information System TEN. Mora imiteert Abrams nog verder, want het versterkt de harmonische vibraties van het slachtoffer, terwijls diens disharmonische vibraties omgedraaid worden teruggestuurd. Gezwatel alom dus.
Bepaalde diagnoses komen vaak voor bij deze methoden. Wie klaagt over candidiasis, hypoglycaemie, gestoorde meridianen en allergie, met name voor amalgaam, aardstralen en elektriciteit is meestal bij zo'n elektriekerd op bezoek geweest. Deze kwakzalvers zien zichzelf als messias en zijn dus te goeder trouw. Ze verdienen flink, dat moedigt ze ook behoorlijk aan. Ze baseren zich op praktijkervaring en willen niet geloven dat alleen systematisch vergaarde en beproefde kennis betrouwbaar is. Deze alterneuten weten zo weinig van natuurkunde dat ze niet eens doorhebben hoe belachelijk hun elektrieke geloof is.

Op onze TUE lopen veel wetenschappers rond. Hun vakkennis is beproefd en deugdelijk, maar ze geven ook veel onderwijs. Dat hebben ze in de praktijk door ervaring geleerd. De lesprogramma's worden door politieke touwtrekkerij samengesteld en met gezwatel verdedigd. En dat is dan ons hoofdprodukt. Behalve onderwijs is er ook nog bestuur. Daar is de wetenschappelijke methode al helemaal ver te zoeken. De meeste van die techneuten hebben zo weinig benul van besturen dat ze niet eens doorhebben hoe erg ze broddelen. De elektrieke kwakzalvers zijn dus eigenlijk onze lachspiegels.

Jan Willem Nienhuys

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterson, prof.dr. F.W. Sluijter en drs. A.J. Vervoorn.

Ir. Geert Smeltzer gaat zeker niet balend weg

'Ik vond het wel leuk toen wij post kregen met op de enveloppe: Universiteit Calibre. Dat zijn leuke dingen', vertelt een grinnikende ir. Geert Smeltzer. De directeur van Calibre, het instituut dat zich bezighoudt met informatiesystemen en automatisering in de bouw, gaat vanaf 1 januari '96 werken bij BSO/Origin. Ondanks het besluit van de faculteit Bouwkunde om 1,2 miljoen gulden uit te trekken voor een nieuw virtual reality-platform. Een gesprek met de onvermoeibaar pratende, serieuze en immer met relativeringen strooiende Smeltzer.

door Gerard Verhoogt

Smeltzer opent met: 'Ik had altijd iets van 'Ik promoveer nog wel eens voor 2000 en doe een gooi naar de leerstoel Bouwinformatica.' Dat ging dus niet door, die leerstoel wordt samengevoegd met die van Architectonisch Ontwerpen. Met de volledige instemming van Smeltzer en de vakgroep.
Smeltzer: 'Ik heb toen wèl gezegd, prima, maar dan ga ik weg. Die leerstoel krijgt een ander profiel, niet meer wat ik zou willen en kunnen. Nou, dan moet je reëel zijn.'
De huidige constructie was echter ook niet ideaal. Om op een hoger niveau bij bedrijven binnen te komen, moet Calibre volgens Smeltzer vanuit een leerstoel geleid worden. 'Dan praat je over strategische projecten en niet alleen over korte termijn projecten, zoals nu vaak. Dat is een wezenlijk verschil. Maar ik ga niet balend weg, ik heb het hier nog steeds uitstekend naar mijn zin.'

CAD

Smeltzer studeerde in 1979 op de TH af, had een tijd een eigen architectenbureau en trad daarna in dienst bij INBO in Woudenberg. Waar hij steevast hetzelfde verwijt kreeg: 'Kom je er soms zelf te wonen?' Smeltzer: 'Goed was niet goed genoeg, ik moest altijd kijken of het anders kon, dus dat schoot niet op. Ik vond altijd dat ik gelijk had, maar ik keek niet naar het geld dus ...'
INBO wilde het gebruik van computers uitbreiden met computergraphics (CAD). Smeltzer en een bedrijfskundige kregen een jaar de tijd om dat uit te zoeken. Smeltzer: 'INBO dacht in systemen, efficiency en de analyse daarvan. Ze waren hun tijd toen al ver vooruit. Zelfs na dertien jaar ben ik nog geen bedrijf tegengekomen dat daar volwassener mee omgaat.'
CAD stond in die tijd ook op de TUE op het rooster en Smeltzer ging het geven: 'Toen zaten we regelmatig vijf avonden te werken met twee beeldbuizen, om driehonderd studenten in groepjes van twee een oefening van een uur te laten doen. Dan vertelde je vlot twintig keer hetzelfde verhaal en werd je melig van dezelfde geintjes die je steeds vertelde. Het was echt erg in vergelijking met wat we nu allemaal kunnen. Dat is toch in minder dan twee studentengeneraties veranderd.'

Virtual reality

Maar er kwamen steeds meer opdrachten. Om daar alerter op in te spelen en naar buiten een eenduidig beeld te geven, werd Calibre opgericht. Een grote opsteker kwam met het 3TU Vernieuwingsplan (1990). Calibre kon investeren in een topklasse graphicsysteem en vier jaar geleden begon het instituut met virtual reality. Er kwamen tv-produkties in Engeland, Spanje, België en Nederland (Klokhuis, Jeugdjournaal). Een hoogtepunt was de medewerking aan het Huis en het Kantoor van de Toekomst. Smeltzer: 'Voor het Huis hebben we niet eens zo veel gedaan; wat animaties, maquettes en één van de eerste computergegenereerde hologrammen, een paar keer wat verhaaltjes verteld, van die dingen. Maar Chriet Titulaar en zijn medewerkers hadden een geweldige innovatieve drive.' Tijdens het Asterisk-project voor het Kantoor van de Toekomst onderzocht Calibre hoe ze virtual reality verder in bouwkundige ontwerpprocessen konden inzetten. Er kwamen drie programma's uit: om te modelleren, te simuleren en waar te nemen. Programma's die Calibre nog steeds toepast bij projecten en presentaties. Voor het Asterisk-project werd ruim een half miljoen gulden subsidie verworven. De administratieve afhandeling daarvan bleek bijna net zoveel werk als het onderzoek en ontwikkelingswerk zelf.

Vastgoed

De opsteker kwam in 1994 via Frans Diekstra van Starke Diekstra, projectmanagers. Diekstra had zelf uitgebreid onderzoek gedaan naar virtual reality in de bouw, had heel de wereld rondgereisd en kwam bij Calibre uit voor een samenwerking. Daardoor kwam Calibre overal op het hoogste niveau binnen. Zoals bij het dure en exclusieve Virtual World Consortium, dat bedrijven als Boeing adviseert. Starke Diekstra gaf Calibre de opdracht om te laten zien dat je virtual rality zinvol kunt inzetten in de vastgoedsector. Smeltzer: 'Als ik kan laten zien dat ik in een virtual reality-model een stoel intuïtief kan laten verschuiven, gelooft iedereen wel dat ik een hele congresruimte zeer accuraat kan inrichten. Dat zijn gewoon meer stoelen. Als je met een rooksimulatie een vluchtweg ontwikkelt, snapt iedereen dat je die ook kunt gebruiken om brandgangen te onderzoeken.'
Via Diekstra kon Calibre demonstraties geven op de grote vastgoedbeurs in Cannes en contacten leggen met eindbeslissers.
Smeltzer weer: 'Dat bevestigt dat je op de toppen van je kunnen loopt, maar ook op de toppen van de techniek.' Het eigen platform voldeed niet meer. Calibre kon wel apparatuur lenen van Silicon Graphics, maar eigenlijk zou Starke Diekstra het afgelopen jaar investeren in een nieuw virtual reality-platform. Door het overlijden van Diekstra ging dat niet door. Calibre, ofwel de faculteit Bouwkunde, moest die investering zelf doen. Onlangs stemde de faculteit in met een nieuw top virtual reality-platform. Totale kosten 1,2 miljoen gulden, waarvan Calibre wel een deel terugbetaalt.

Vervaging

Hoe nu verder? Smeltzer: 'Elke verandering zou een verbetering moeten zijn. De grootste verandering is dat je kwantitatief verzwakt. Ik ga weg en er komt niemand voor terug, want Bouwkunde heeft nog steeds een vacaturestop. Bij grote onderzoeksprojecten zou een hoogleraar het instituut moeten vertegenwoordigen, als eindverantwoordelijke, niet als projectleider. Hij zou het derde-geldstroom onderzoek moeten verwerven en begeleiden, dat zou een verbetering zijn. Intussen moet je met minder mensen meer werk doen. Maar daar komen we heus wel uit. Calibre bestaat uit geweldige mensen; deskundig, flexibel, creatief en soms fanatiek. Het beste zou een full-time directeur zijn, maar dat zit er gewoon niet in.' Met het UTI-IT, één van de opties, zou Calibre 'hoger' binnen kunnen komen bij grote bedrijven en bij het beleid betrokken worden. Dat is wezenlijk voor grote onderzoeksprojecten. Als nadeel vreest Smeltzer in dat geval voor vervaging, omdat de vraag vanuit andere vakgebieden groter wordt, want de bouw loopt niet voorop bij dit soort dingen. Terwijl de faculteit Bouwkunde van de TUE zich juist van andere faculteiten onderscheidt, omdat er één groep binnen de faculteit zich zo specifiek met de bouw bezighoudt. Smeltzer: 'Er is internationaal gezien ook maar één universiteit op dezelfde manier met virtual reality bezig: de North Carolina State University.'

Overgang

Wat was zijn inbreng bij Calibre? Smeltzer: 'Ja zeggen tegen extra werk: demonstraties verzorgen, vragen van buiten voor projecten afhandelen, of op bouwbeurzen gaan staan met presentaties. Je kunt daar ook nee tegen zeggen. Dan ben je wetenschappelijk misschien beter bezig en kun je in een klein specialistisch kringetje hele diepzinnige papers presenteren. Dat is echter niet mijn manier, mijn bijdrage was dat ik wel van uitdagingen hou, van deadlines creëren en dat we vrij veel buiten de deur deden. Ik vind het ook leuk als wij post krijgen met op de enveloppe: Universiteit Calibre. Dat zijn leuke dingen.'
Op 1 januari gaat Smeltzer aan de slag bij BSO/Origin, dat sinds kort een zelfstandig onderdeel is van Philips onder de naam Origin. Een grote overgang? Smeltzer: 'Ik heb er geweldig veel zin in. De inhoud van de projecten zal duidelijk anders zijn. Virtual reality of toepassingen daarvan in de bouw zullen er echt geen deel van uitmaken. Daar moet ik afstand van nemen, maar ik verwacht dat ik dat over een aantal jaren daar weer tegenkom. Aan de andere kant, of je nou aan het ene of het andere project werkt, het maakt naar verhouding weinig uit. Het moet gebeuren binnen een bepaalde tijd, met een bepaalde kwaliteit en een afgemeten budget. Dat hou je toch en dat kunstje kennen we wel. Je gaat wat meer naar de praktijk van alledag. Dat trekt mij wel.'

Positieve energie

Na afloop moet de cassetterecorder toch nog even aan. Smeltzer: 'Als je zo'n stukje schrijft en je gaat ervan uit dat het gelezen wordt (om het leven wat eenvoudig te houden, anders heeft dat allemaal zo weinig bestaansrecht, toch?), dan is dit het platform om iets aardigs te zeggen over mensen en de positieve energie op de TUE. Dat gaat vaak om hele dagelijkse dingen als de mensen van de telefooncentrale, de catering, het rekencentrum, het congresbureau of de bewaking bijvoorbeeld, zodat je 's nachts het gebouw in kunt. Als je ziet hoe positief ze met je vragen omgaan, dan is dat een hele belangrijke voorwaarde. Dat moet je ook eens goed realiseren en waarderen.'

Ir. Geert Smeltzer, vertrekkend directeur van Calibre: 'Ik hou van uitdagingen en deadlines creëren.' Foto: Bram Saeys

Handboek Maatbeheersing biedt bouwwereld houvast

Met het boek *Maatbeheersing* van dr.ir. Eric Vastert biedt het Universitair Centrum voor Bouwproduktie (UCB) van de TUE bouwbedrijven een hulpmiddel om afspraken te maken omtrent de visueel toelaatbare maatafwijkingen. Maatnauwkeurigheid geeft in de bouwpraktijk vaak problemen. Zeker daar, waar gevelelementen verwerkt worden in een vlakken- en lijnenpatronen. Omdat geen twee elementen hetzelfde zijn, worden in voegen vaak maatafwijkingen zichtbaar. Soms is de afwijking zo groot, dat het voor de opdrachtgever of architect onacceptabel wordt.

door Désiree Meijers

De basistheorie voor het boekwerk is afkomstig van het promotie-onderzoek 'De visuele beleving van maatafwijkingen' van Vastert, dat hij begin 1992 aan de faculteit Bouwkunde afrondde. Tot dan bestond er geen inzicht in de wetmatigheden bij de duidelijkheid van maatafwijkingen. Voor opdrachtgever of architect was het niet mogelijk toleranties juist aan te geven, zodat deze niet te groot (hinderlijke maatafwijkingen) en niet te klein (overbodige kosten) zouden zijn. Toleranties werden dan ook met een zekere willekeur vastgesteld en beoordeeld. Dit leidde op de bouwplaats tot steeds terugkerende onenigheid over zichtbare maatafwijkingen.

D-waarde

Het UCB nam het initiatief voor dit handboek, waarmee aan de hand van kennis over de nauwkeurigheid van bestaande gevels goede afspraken over toelaatbare maatafwijkingen in nieuw te bouwen gevels te maken zijn. De maatafwijkingen in vijftien bestaande gevels, zoals die van het nieuwe Haagse stadhuis, zijn daartoe nauwkeurig opgemeten. Van elke gevel is vervolgens de D-waarde, een maatstaf voor de duidelijkheid van maatafwijkingen, vastgesteld. Het handboek biedt rekenregels waarmee voor nieuw te bouwen gevels goede maatafspraken te maken zijn, ook al verschillen deze gevels in maat, kleur of materiaal van de referentiegevels.
Twaalf bouwondernemers en producenten van gevels waren bereid om inhoudelijk en financieel in het project te participeren. Bovendien werd gebruik gemaakt van de subsidieregeling Bedrijfsgericht Technologisch Onderzoek door Collectiviteiten (BTOC) van het ministerie van Economische Zaken. In totaal kwam hiermee een bedrag van ongeveer 300.000 gulden beschikbaar. Voor een optimale afstemming op de praktijk werd een studiekring gevormd met vertegenwoordigers van onder meer de betrokken bedrijven en onderzoekers van het UCB. Donderdag 26 oktober werden de eerste exemplaren van het handboek uitgereikt door Vastert aan de studiekring en aan de sponsors. Eind 1995 kunnen zij rekenen op een cursus 'Maatnauwkeurigheid in gevels'. Vastert en dr.ir. Peter van Hoof van de faculteit Bouwkunde zullen dan de deelnemers inwijden in de gebruiksmogelijkheden van de handleiding.

Bart Meulenkamp (rechts) van HBM krijgt als eerste een handboek van dr.ir. Eric Vastert. Mede-sponsors kijken toe. Foto: Hans van der Burgt/RF

Buitenlandse Zaken

De soep smaakt hetzelfde

Voordat ze naar Eindhoven kwamen, kenden ze elkaar nog niet. Dat is nu wel anders, de drie zijn tijdens de pauzes vaak met nog meer landgenoten te vinden in de kantine van het hoofdgebouw. Suxin (Susjin) Wang is afkomstig uit Hebei en is hier omdat ze graag andere culturen wil leren kennen. Xianwen (Sjanven) Lou (met bril) komt uit Zhejiang en had connecties met een TUE-professor. Yujian (Uu-djen) Fan komt van de universiteit van Xian, die een uitwisselingsprogramma heeft met de TUE.
Keer op keer benadrukt Yujian de grootte van China. Volgens hem is het onmogelijk algemene kenmerken van zijn land te noemen. De onderlinge verschillen zijn enorm groot. In het oosten liggen de kuststeden waar veel mensen wonen en werken en waar de levensstandaard vergelijkbaar is met de onze. Het westen daarentegen is juist dunbevolkt en zeer arm.
De regering is volgens hen te machtig en te centraal georganiseerd. Zij vinden de politieke macht in de Verenigde Staten, toch ook een groot land, beter verdeeld. Toch is er veel verbeterd sinds de politieke veranderingen van 1980. Maar het is nog steeds niet toegestaan tegen het overheidsbeleid te protesteren.
Volgens Xianwen is in China het transport over de weg en het spoor een groot probleem. Door de gigantische omvang van het land, is het kostbaar en tijdrovend om van de ene uithoek naar de andere te reizen. Daarbij zijn sommige plekken alleen te voet bereikbaar.
Alle drie denken ze dat China aan het begin van een nieuw tijdperk staat. Een tijdperk waarin voor hun land een belangrijke rol in de wereldeconomie is weggelegd. De laatste jaren zijn enorme investeringen in het land gedaan, ook door Nederlandse bedrijven als Unilever, ING en Shell. Ze denken overigens niet dat deze ontwikkelingen alleen positieve kanten hebben.
Wat hen in Nederland vooral opvalt, zijn de midden in de stad staande kerken, de dichtbevolktheid, de rijkdom van sommige Nederlanders en de vele honden. Suxin vertelt dat ze niet wist wat ze zag, al die honden. Ze vindt het heel vervelend, vooral als ze ook nog de stoep bevuilen en daardoor ook haar schoenen. Ze heeft het idee dat honden het nog beter hebben dan sommige mensen. Ze vertelt dat in China honden gegeten worden, maar dat dit niet zo'n honden zijn als wij hier als huisdier houden.
Over eten gesproken, de Chinese restaurants in Nederland zijn een mix van de verschillende smaken in China. In het noorden wordt het eten erg pittig bereid en drinkt men veel alcohol bij het eten. In het zuiden houdt men van zoeter eten. Volgens de drie is het eten in de Chinese restaurants aangepast aan de Nederlandse smaak. Maar, de soep smaakt Yujian wel hetzelfde als thuis.

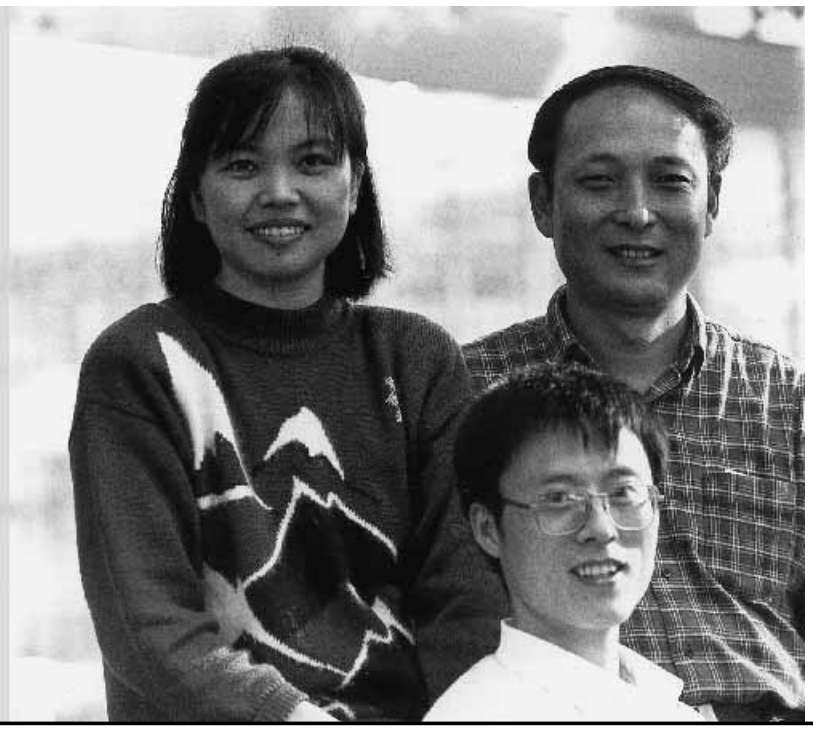

Naam:
Suxin Wang, Xianwen Lou, Yujian Fan

Afkomstig uit: Hebei, Zhejiang, Xian/China

Studerend aan: Plaatselijke universiteiten

Studeert hier: Scheikunde en Werktuigbouwkunde

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is. Bram Saeys legt ze vast op de gevoelige plaat.

Goed kunnen communiceren is voor een ingenieur een must

Onlangs verscheen het boek *Communicating in Business and Technology*, geschreven door dr. Jan Ulijn en Judith Strother Ph.D. Het boek geeft een goed overzicht van onderzoek op het gebied van communicatie in de segmenten bedrijfsleven en techniek. Ulijn is universitair hoofddocent aan de TUE, Strother docent aan het Florida Institute of Technology. Cursor praatte met haar over de ingenieur en communicatie.

door Fred Gaasendam

Een belangrijk element in het profiel van de Eindhovense ingenieur, zoals dat is geformuleerd in het Instellingsplan '95-'98, is de aandacht voor zijn communicatieve vaardigheden. Terecht, zo menen de schrijvers van het boek *Communicating in Business and Technology*. Voor een succesvolle carrière is het belangrijk dat een ingenieur goed kan communiceren, zo stelt Judith Strother. 'Succes in het werk en een salarisverhoging komen gewoonlijk tot stand doordat een ingenieur goed kan uitleggen waarmee hij bezig is. Schriftelijke en mondelinge communicatie zijn bijzonder belangrijk in een baan', aldus Strother. 'Belangrijker nog dan de specifieke ingenieursvaardigheden.'

Empathie

Het boek van Strother en Ulijn gaat uitvoerig in op de vaardigheden die men zich eigen moet maken om succesvol te communiceren. Het boek beschrijft onder andere spreek- en schrijfprocessen vanuit een psycholinguïstische invalshoek en de problemen die optreden bij internationaal linguïstisch verkeer tussen handelspartners. Een belangrijk begrip dat bij communicatiewetenschap steeds terugkeert is 'empathie', het vermogen om je in te leven in de denkwereld van een ander. Wie een empathische houding aanneemt, kan zich goed verstaanbaar maken in het 'register' van een ander, ofwel het specifieke taalgebruik van een bepaalde groep.
In het Engelstalige boek geven Strother en Ulijn diverse voorbeelden. Als twee ingenieurs met elkaar praten in hun eigen register, zullen ze zinnen uitwisselen als 'invert the apparatus and inspect the bushing for signs of corrosion'. Iemand die niet thuis is in het technische register, zal hier niet veel van begrijpen. Uiteraard heeft zo'n specifiek register zijn nut. In het wetenschappelijk en technisch register is eenduidigheid en exacte formulering van groot belang. Wie bekend is met de terminologie binnen een specifiek register, zal weinig moeite hebben met de hierboven staande 'technobabbel'. Voor een niet-technisch persoon is de gelijkluidende zin 'turn the machine upside down and see if the rubber is gone' heel wat begrijpelijker. Wanneer een ingenieur het vermogen bezit om de zin uit het specifieke register te vertalen in een algemene begrijpelijke variant, is hij op de goede weg.

Vuistregels

Te simpel taalgebruik is echter ook niet goed. Strother geeft aan dat er op dit terrein weinig regels te geven zijn. Optimale begrijpelijkheid wordt niet bereikt door het toepassen van een aantal simpele regels. Iedereen die wel eens een boek van Rudolf Flesch heeft gelezen, zal dat kunnen beamen. Flesch geeft de garantie dat met het toepassen van zijn regels -geen passieve woorden gebruiken, korte zinnen maken- iedereen een leesbare en begrijpelijke tekst kan maken. Maar al te stringente toepassing van zijn regels levert eerder onbegrijpelijke dan begrijpelijke teksten op. De enige regel die volgens Strother altijd opgaat is: laat een ander altijd je werk lezen voor je tot publikatie overgaat.
Het werk van Strother en Ulijn is niet doorspekt met vuistregels, maar met bevindingen uit onderzoek, die in algemene zin wel als vuistregels opgevat kunnen worden. 'An engineer should adapt the register to the audience', is er één van.
De taal die een ingenieur tot zijn beschikking staat, kan ook tegenwerken. Zo blijkt uit het boek van Strother en Ulijn dat Scandinavische talen veel directer zijn dan de Zuideuropese talen, waardoor de boodschap ook veel directer overkomt. Volgens Strother zijn de Zuideuropese talen complexer dan de noordelijke talen, bevatten ze meer bloemrijke taal en 'verpakken' ze de kernboodschap dus veel meer dan de Scandinavische talen dat doen. In internationaal technisch taalgebruik -één van de onderwerpen die het boek aansnijdt- kan dat lastig zijn.

Taalpurisme

Behalve de complexiteit van een taal, kan overdreven taalpurisme de internationale verstaanbaarheid nogal in de weg staan. Fransen hebben daar een handje van, aldus Strother, maar IJslanders spannen de kroon. Het is volgens Strother in IJsland gewoon niet toegestaan om leenwoorden te introduceren. In IJsland bestaat het woord 'computer' niet, maar een IJslandse vertaling daarvan. Het houdt de taal zuiver, maar de internationale verstaanbaarheid neemt bepaald niet toe. Standaardisatie is in dit opzicht zeer aan te bevelen. Strother: 'In de Verenigde Staten schrijft de regering in bepaalde gevallen wel standaardisatie voor. Zoiets is ook hard nodig wanneer een boel contractpartners met zijn allen een spaceshuttle in elkaar willen zetten.'
In de wereld van luchtvaart is er overigens sprake van een vergaande standaardisatie van begrippen, om begrijpelijke redenen. In het boek van Strother en Ulijn wordt beschreven hoe de ramp met het KLM-toestel op Tenerife voor een deel te wijten was aan het afwijken van gestandaardiseerde begrippen. In dit geval leidde dat tot fatale gevolgen.

Ingeburgerd

Judith Strother geeft een paar keer per jaar les in communicatieve vaardigheden aan de TUE. Ze vindt het moeilijk om verschillen aan te wijzen tussen haar Nederlandse en Amerikaanse studenten. Voor een deel ligt dat aan het feit dat communicatie als discipline bij Florida Tech, maar ook bij veel andere Amerikaanse universiteiten, veel meer is ingeburgerd dan bij de TUE. 'Ik heb zelf het idee dat mijn Nederlandse studenten wat geïnteresseerder zijn dan mijn Amerikaanse pupillen. Maar de Nederlandse studenten zijn op het moment dat ze van mij college krijgen al op een postdoctoraal niveau. Mijn Amerikaanse leerlingen krijgen al college in communicatieve vaardigheden als ze undergraduates zijn. Bij Florida Tech krijgen studenten al heel snel te maken met colleges in communicatieve vaardigheden, omdat we weten dat ze die vaardigheden hoe dan ook gaan toepassen.'
Maar, gezien de nadruk op communicatie bij de vorming van de Eindhovense ingenieur, zou dat verschil tussen de studenten in Florida en Eindhoven in de toekomst wel eens kunnen bijtrekken.

Judith Strother Ph.D: 'Ik heb het idee dat mijn Nederlandse studenten geïnteresseerder zijn in het aanleren van communicatieve vaardigheden dan mijn Amerikaanse pupillen.' Foto: Bram Saeys

HBO-studenten stoppen eerder met studie

door Pieter Evelein HOP

Eerstejaars hbo-studenten maken veel meer gebruik van de mogelijkheid om voor 1 februari met hun studie te stoppen, dan eerstejaars op de universiteiten. Bovendien werken deze studiestakers harder en zijn ze bewuster met hun studie bezig dan studenten die doorgaan en de temponorm niet halen. Dit blijkt uit een onderzoek van het Nijmeegse onderwijsinstituut IOWO, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Onderwijs.
Sinds het studiejaar 1993-1994 kunnen eerstejaars studenten ongestraft voor 1 februari hun studie staken. Dat wil zeggen dat zij hun beurs niet hoeven terug te betalen, ook al hebben zij niet één studiepunt gehaald. In 1995 stopten 2842 studenten voor 1 februari, zo'n 600 meer dan in 1994. Opvallend is dat in 1994 73 procent van deze 'uitstromers' uit het hbo kwam, en in 1995 zelfs 80 procent. Hbo-studenten denken kennelijk beter na over hun opleiding, concludeert IOWO. Universitaire studenten maken zich in elk geval minder zorgen. Ook al weten zij dat zij de temponorm niet halen, zij gaan gewoon door en schrijven zich het volgende jaar vaak weer in voor dezelfde studie. Dit gebeurt met name bij rechten en economie. Deze 'volhouders' hebben ook vaker ouders met een hoge opleiding. Studenten die voor 1 februari stoppen zijn meestal geen luilakken, al hebben vooral universitaire studenten vaak geen enkel punt gehaald. Studiestakers gaan veel vaker naar college en practicum dan de studenten die doorgaan. Ze zijn echter teleurgesteld in de opleiding, of kunnen hem niet aan. De helft van de studiestakers gaat het daarop volgende studiejaar weer studeren. Meestal aan een andere opleiding. Veertig procent van de universitaire studenten stapt over naar het hbo. In het hbo besluiten vooral mbo-ers om helemaal te stoppen. Van de havisten gaat de helft verder in het mbo. Zij vonden het hbo te moeilijk en de studiesnelheid te hoog. Het IOWO noemt het opmerkelijk dat studiestakers hun beslissing bijna altijd nemen zonder dat daar een docent of adviseur bij te pas komt.

Arbeidsvoorwaarden 1995 geaccordeerd

De bonden en het college van bestuur hebben een akkoord bereikt over de arbeidsvoorwaarden van 1995. Het akkoord werd op 12 oktober ondertekend door vertegenwoordigers van de Algemene Centrale van Overheidspersoneel, de Christelijke Centrale voor Overheids- en Onderwijzend Personeel, de Ambtenarencentrale en de Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen. Voor het college van bestuur tekende ir. Joris van Bergen.

door Fred Gaasendam

Het akkoord wijkt weinig af van dat uit 1994. Apart genoemd zijn twee dingen: geld voor kinderdagverblijf De TUimelaar en geld voor het personeel. De TUimelaar krijgt dit jaar een bedrag toegewezen van 140.000 gulden. Het personeel krijgt aan het eind van dit jaar eenmalig een belastingvrije uitkering van honderd gulden. Een aantal groepen krijgt deze uitkering niet, te weten studentassistenten, onbezoldigden, praktikanten, stagiaires en declaranten.

Compensatie

Deze uitkering van honderd gulden is volgens ing. Martin van Gessel van de CCOOP en woordvoerder namens de bonden in het OPTUE een compensatie voor het niet tijdig realiseren van de premieverhoging in de premiespaarregeling voor TUE-personeel. Die verhoging is nu honderd gulden en kan om administratieve redenen pas in 1996 overeenkomstig eerdere afspraken naar tweehonderd gulden verhoogd worden. In het akkoord is verder opgenomen dat er nader onderzoek zal worden gepleegd naar de wijze waarop recepties gefinancierd dienen te worden, naar een samenhangend stelsel van maatregelen inzake loopbaan- en carrièrebegeleiding, een aanvullingsplan voor invaliditeitspensioen en het feitelijk verloftegoed van personeelsleden aan de hand van concrete gegevens. De inzet van de bonden, ingediend op 19 april dit jaar, telde meer punten dan er uiteindelijk verwezenlijkt zijn. De bonden hadden graag willen komen tot regels voor toekenning en hoogte van bepaalde toelagen en gratificaties, een in uitvoeringsregels afgebakend recht op bedrijfsgezondheidskundige begeleiding, inclusief een door de instelling bekostigd onafhankelijk 'second opinion'-onderzoek in het geval van een voorgenomen afkeuring en een onafhankelijk en zelfstandig OPTUE-secretariaat. Deze punten -met uitzondering van de laatste- zijn een uitvloeisel van de nieuwe rechtspositieregeling (het RWOO, zie Cursor 7).

Volgens Martin van Gessel wil het CvB zich eerst nader bezinnen op de implicaties van die nieuwe regeling alvorens in overleg te treden over de genoemde punten. Van de kant van het CvB wordt dit door ir. Joris van Bergen bevestigd. Hij voegt daar aan toe dat er bovendien nog discussie gaande is over de procedures die gevolgd moeten worden bij het overleg tussen vakorganisaties en de universiteiten, verenigd in de inmiddels opgerichte werkgeversvereniging.
Overigens is het CvB volgens Van Gessel vierkant tegen een zelfstandig OPTUE-secretariaat. 'Gezien de nieuwe status van het OPTUE als gevolg van de RWOO vonden de bonden het voor de hand liggen dat er een onafhankelijk secretariaat komt', aldus Van Gessel. De bonden vinden zo'n eigen secretariaat verkieslijker boven de huidige situatie.
'Nu via het RWOO bonden en college gelijkwaardige partijen zijn geworden in het overleg over arbeidsvoorwaarden en rechtspositieregelingen, moet de ambtelijke ondersteuning via het secretariaat meer gewicht krijgen. Bovendien moet zelfs de schijn van partijdigheid worden vermeden', aldus Van Gessel. 'In dat licht bezien past het niet dat het secretariaat valt onder de verantwoordelijkheid van de Dienst Personele Zaken. Een dienst die in de beleidsvoorbereiding voor het college een cruciale rol vervult.'

Ondertekening van het Akkoord Arbeidsvoorwaarden 1995. Van links naar rechts: Nellie Rooijakkers, Joris van Bergen, Martin van Gessel en Paul Goemans. Foto: Bram Saeys

UTI-Informatietechnologie: niet alleen Internet

Sinds 1 september is de TUE een Universitair Technologisch Instituut rijker, namelijk het UTI-Informatietechnologie (UTI-IT). Directeur van het nieuwe instituut is prof.dr.ir. Floris van Nes. Hij combineert zijn nieuwe functie met die van hoogleraar informatie-ergonomie bij het Instituut voor Perceptieonderzoek.

door Fred Gaasendam

UTI's zijn bedoeld om de technische kennisoverdracht tussen het bedrijfsleven en de universiteit te verbeteren. Dat betekent dat een UTI in principe qua betekenis kan groeien naar een positie die vergelijkbaar is met een academisch ziekenhuis voor een medische faculteit. Op dit moment telt de TUE twee UTI's: Integrale Produkt- en Produktievernieuwing/ Mechatronica en Informatietechnologie. Net als het UTI-IPPV/ Mechatronica zal Informatietechnologie een sterk projectgerichte organisatie zijn, waarin bijvoorbeeld afstudeerders, net afgestudeerden, promovendi en ontwerpers in opleiding een tijdelijke plaats krijgen om in samenwerking met een bedrijf een vaak multidisciplinair project af te ronden. Van Nes ziet een UTI zelf als een soort 'virtuele onderneming'. Idealiter gaat de TUE er voor het bedrijfsleven door het UTI uitzien als slechts één instantie waarmee contact wordt gelegd. Voor de vakgroepen zijn UTI's volgens Van Nes een prettige oplossing; het verplichte papierwerk dat een samenwerkingsproject met een bedrijf nu eenmaal met zich meebrengt, kan nu worden uitbesteed aan het UTI.

BOM en Nehem

De geboorte van het UTI-IT is in grote lijnen op dezelfde wijze tot stand gekomen als die van het UTI-IPPV/Mechatronica, zij het dat het laatste instituut bij de oprichting al een aantal flinke projecten had en het UTI-IT niet. Net als bij IPPV/Mechatronica hebben de NV Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) en de Nehem Consulting Group een aantal belangrijke regionale en landelijke bedrijven gepolst of het zin heeft een UTI voor Informatietechnologie op te richten. In dat rijtje staan onder andere de namen van landelijke bedrijven als Cap Volmac, Wehkamp, Elsevier en KPN-Research, naast regionale bedrijven als het Eindhovens Dagblad en de KTE. 'Deze bedrijven geven alle aan bij de verdere voortgang van het UTI-IT betrokken te willen worden', aldus Van Nes.
Het aandachtsterrein van het nieuwe UTI is breed en zeer sterk in ontwikkeling. De bekendste -en daarom ook alweer de meest verguisde- ontwikkeling op het gebied van informatietechnologie heet Internet. Een flink deel van de aandacht van het UTI-IT zal hiernaar uitgaan. 'Ik heb Internet wel eens horen beschrijven als de derde grote doorbraak van het beschikbaar komen van kennis', aldus Van Nes. 'De eerste doorbraak was uiteraard de boekdrukkunst; hiermee kwam kennis beschikbaar. De tweede doorbraak was de komst van de computer; hiermee kon men kennis gaan hanteren, door bijvoorbeeld ingewikkelde berekeningen uit te voeren. De derde doorbraak stelt iedereen in staat kennis te publiceren.'

Koffieautomaten

'Maar er is veel meer te doen op het gebied van informatietechnologie dan alleen Internet', stelt Van Nes. 'Internet kent allerhande problemen waar het UTI bij kan helpen. Het bedrijfsleven wil wel gaan telebankieren, maar kan dat nog niet, omdat een en ander nog niet goed geregeld is. En dit soort dingen moet natuurlijk vlekkeloos verlopen. Het UTI-IT zou mijns inziens veel kunnen bijdragen aan het beter laten werken van telebankieren. Een ander probleem bij Internet is het moeizame navigeren in gegevensbestanden. Maar ik zie buiten Internet misschien nog wel meer mogelijkheden. Denk maar eens aan het ontwerpen van interfaces voor gebruiksvoorwerpen. Een goed voorbeeld zijn de nieuwe koffieautomaten die bij de TUE in gebruik genomen zijn. Er zullen steeds meer gebruiksvoorwerpen in de handel komen die dit soort gebruikersinterfaces krijgen, niet alleen voor de gemiddelde consument, maar ook voor zeer specifieke toepassingen. Zo werken we bij het IPO aan een interface voor medische specialisten, dat is gebaseerd op spraakherkenning. Bijvoorbeeld een patholoog-anatoom kan op die manier op een voor hem gemakkelijke manier diagnoses stellen. Het ontwerpen en verbeteren van dergelijke interfaces behoren ook tot het terrein van het UTI-Informatietechnologie.'

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

ALLE FACULTEITEN

Tentamens herfst '95
De ouderejaarstentamens worden in de periode 13 november t/m 2 december weer op eigen terrein gehouden. Het Provisorium op La Place zal daartoe als tentamenruimte worden ingericht. De aanduiding van de combinatie 'vak' en 'plaats' geschiedt op de gebruikelijke wijze bij de ingang, ruim vóór de aanvang van de tentamens. Tijdige aanwezigheid (8.45 uur, resp. 13.45 uur) is gewenst en opvolging van de aanwijzingen van de surveillanten meer dan ooit nodig.

Wijzigingen tentamenrooster herfst

* Eerstejaars-rooster

TM/P	0A200 Techniek & Maatschappij	19-12 vm	mondeling

* Ouderejaars-rooster

WSK/PP1	2S480 Stochastische Besliskunde	24-11 vm	vervalt
WSK/PP1	1B170 Bdk-asp.vn Info-systemen	28-11 nm	toevoegen
B/PP1	2S280 Statistiek 1 voor B	20-11 vm	wordt nm
TM/PP	0U620 Maatschappij ontw.2	22-11 vm	mondeling
TM/VO	2Y011 Calculus 3	28-11 vm	toevoegen
T/P	2Y720 Wiskunde 2	15-11 nm	tijdsduur: 3 uur
T/P	2Y710 Wiskunde 1	21-11 nm	tijdsduur: 3 uur
T/P	2Y730 Wiskunde 3	01-12 nm	tijdsduur: 3 uur

Inleiding Gerontechnologie
Dit keuzevak (0G100, 2 SP) voor studenten van alle faculteiten, geeft een introductie in het nieuwe vakgebied gerontechnologie. Gerontechnologie, een samenstelling van gerontologie en technologie, is multidisciplinair en omvat het ontwerpen en ontwikkelen van produkten en technieken voor een ondersteunenende leef-, werk- en woonomgeving en aangepaste zorg voor met name ouderen. In negen inleidingen wordt een overzicht gegeven van relevante aandachtsgebieden in gerontechnologie. Daarnaast zal in een projectgroepje worden gewerkt aan een case study. Het college wordt gegeven in het tweede trimester op woensdagmiddag, het 7e en 8e college-uur (15.30-17.15 uur) in W&S 2.14. Aanmelden bij het secretariaat BMGT, tst. 2008. Overige inlichtingen: dr. J. Rietsema, tst. 3904.

Symposium Dienstcommissie Projectmedewerkers NWO
DCP-NWO houdt een symposium over wetenschapsbeleid in Nederland op vrijdag 10 november, vergadercentrum LaVie te Utrecht (nabij Vredenburg) van 14.15-18.00 uur. Sprekers vanuit NWO, KNAW, OC&W en het bedrijfsleven (MKB) zullen ingaan op de vraag of de kreet 'Nederland kennisland?!' wel een reële optie is in het huidige tijdperk van versobering en 'vernuttiging' van wetenschappelijk onderzoek, en waar de kansen voor jonge onderzoekers liggen. Ze treden met elkaar en met het publiek in debat. NWO-projectmedewerkers en andere belangstellenden zijn welkom. Voor meer informatie: José Sanders, KUB, 013-4662940, e-mail: jsanders@kub.nl

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Management Accounting (1A110)
Het mondeling tentamen hiervan wordt afgenomen op woensdag 29 november. Studenten kunnen zich vanaf maandag 13 november t/m vrijdag 24 november inschrijven bij het secretariaat vakgroep BM J-15, tst. 3841.

Industriële Marketing (1A181)
Dit werkcollege start tijdens het wintertrimester op 5 december (1e en 2e uur). Studenten die hieraan willen deelnemen zullen zich vóór 1 december moeten opgeven bij het secretariaat van de vakgroep BM, Pav. J15, tst. 3841. Zij ontvangen bij inschrijving een informatieblad en instructie.

Organisatiekundige Aspecten van de Logistiek (1Z250)
Zoals in de Studiegids staat aangegeven wordt dit vak in het studiejaar 1995/1996 niet gegeven. Dit betekent tevens dat er geen tentamens worden afgenomen. Diegenen die nog geen voldoende hebben gehaald, kunnen het vak afsluiten met een individuele opdracht. Deze opdracht is af te halen bij het secretariaat van de vakgroep Organisatiekunde, Pav. U35. De uitwerking moet uiterlijk maandag 11 december weer bij het secretariaat Organisatiekunde worden ingeleverd. Daarna volgt mogelijk voor enkele nog een mondelinge afronding, die vóór 23 december wordt aangekondigd. Of de beoordeling wordt reeds voor dezelfde datum bekend gemaakt.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Afronding 4C710 en 4C440
Zie onder Werktuigbouwkunde

WERKTUIGBOUWKUNDE

Afronding 4C440 (W2.1) en 4C710 (W3.1, WMT3.1)
De vakken Machinebesturingen, Processen en Interacties (4C710) en Modelleren van Industriële Systemen (4C440) worden niet middels een tentamen afgerond maar middels de uitvoering van een opdracht. De opdracht wordt uitgevoerd in groepjes van maximaal drie personen. Uitreiking opdrachten: vanaf maandag 6 november t/m vrijdag 18 november bij ir. R. Gerritzen, WH 3.103, tst. 2879. Inleveren uitgewerkte opdrachten: uiterlijk vrijdag 22 december voor diegenen waarvoor de examenvergadering van 9 januari 1996 van belang is. Uiterlijk vrijdag 5 januari 1996 voor de overige kandidaten. Te laat aangeboden uitgewerkte opdrachten worden niet geaccepteerd.

Neuro- en Fuzzy Control (4J900)
In het komende wintertrimester wordt dit vak niet verzorgd. Dit keuzevak verschuift waarschijnlijk naar een ander trimester. Inlichtingen: ir. J. Smits, W-hoog 2.121, tst. 4169.

Constructie Principes I
De (keuze)vakken Positioneringsnauwkeurigheid van Mechanismen en Servo-systemen (4N540, trim. 3.2) en Constructie Principes (4N530, trim. 3.3) zijn inhoudelijk overgegaan naar het tweedejaars (verplichte) vak Constructie Principes I (4C620, trim. 2.3, nieuwe curriculum). Studenten (oude curriculum) kunnen indien het volgen van Constructie Principes I in trim. 3 problemen in hun studieplanning oplevert, contact opnemen met het team Reker/Rosielle, W-hoog 1.02.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Stagevoordrachten
- I. Guelen ('Onderzoek naar de mogelijke aanpassing van een klokthermostaat tbv visueel gehandicapten') maandag 6 november, om 14.00 uur, EH 3.13.
- D. de Bruin ('Investigation of the influence of epitaxy parameters on the Dc characteristics of Hetro Bipolar Transistors') dinsdag 7 november, 15.00 uur, EEg 2.21.
- H.G.H. Vermeulen ('State Reduction and State Assignment for AFSM') vrijdag 10 november, om 11.00 uur, EH 7.14.
- I.A. Vreeken ('Berekening van slotline impedantie') vrijdag 10 november, om 14.00 uur, EH 6.23.

Bibliotheekpracticum E en IT (5J053)
In het lentetrimester 1996 worden er weer bibliotheekpractica verzorgd voor 3e en 4e jaars studenten. Zij dienen op het moment dat het practicum plaatsvindt, in het bezit te zijn van een goedgekeurde afstudeer- of stage-opdracht waarbij een substantieel literatuuronderzoek wordt verwacht. Het practicum dient parallel te lopen met het literatuuronderzoek verbonden aan afstudeer- c.q. stagewerk. Het practicum bestaat uit instructie gevolgd door het te verrichten literatuuronderzoek en gestructureerde verslaglegging daarvan.
Inschrijven: aan de balie van de faculteitsbibliotheek Elektrotechniek. Plaatsing in een gewenste periode is slechts mogelijk door tijdig in te schrijven. Per practicumsessie is er plaats voor max. dertien deelnemers. De instructies vinden plaats in instructiezaal HG 0.16, op maandag 11 maart, 15 april, 13 mei en 17 juni 1996, om 13.30 uur.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Colloquium 1995-1996/Nummer 8
Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven op dinsdag 7 november, om 12.45 uur, in de collegezaal T-laag.
- S. Wu ('Citraconzuuranhydride vanuit citroenzuur; proces en kostprijs berekeningen') Akzo Nobel, Deventer.
- A. Smits ('Fire properties of polyurethane foams based on PIPA polymer polyols').
- J. Dukers ('Modelling of NO_x and NH_3 removal in an afterburner') Rockwool Lapinus, Roermond.
- M. van Galen ('Het tegengaan van folo-vergeling van houtbevattend papier met behulp van polyethyleen glycol dithioester') ESR-Microwave Laboratory, Queens, England.

Repetitie bij drs. A. Vervoorn op donderdag 2 november, om 14.00 uur, in TEMA 0.12. Aanmelden voor dit colloquium en eventuele berichten van verhindering aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH. 01.07, tst. 3004.

Colloquium 1995-1996/Nummer 9
Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven op dinsdag 12 december, om 12.45 uur, in de collegezaal T-laag.
- H. Geurts ('Preparation and shelf-life behaviour of PVA-solutions') NV Philips Roermond.
- S. Riga ('Cage layer composting of chicken manure') Granja La Margarita, Costa Rica.
- H. Jagt ('Processing off-spec resin feed prime on DA-1303') Dow Chemicals, Terneuzen.
- L. Schoonus ('De synthese van blokcopolymeren door middel van omaniderings-reacties') Akzo Nobel Research, Arnhem.

Repetitie bij drs. A. Vervoorn op donderdag 7 december, om 14.00 uur, in TEMA 0.12. Aanmelden voor dit colloquium en eventuele berichten van verhindering aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH. 01.07, tst. 3004.

BOUWKUNDE

Ophalen materiaal T3 (94-95)
Er ligt nog steeds werk uit verschillende eerstejaars ateliers architectuur-stedebouw te wachten om opgehaald te worden. Het betreft tekeningen en maquettes van het Picus-terrein van: F. Brouwer, A. Coomans, J. de Grunt, M. van den Munckhof.
Ophalen kan nog tot 15-11 op kamer HG 5.60.
Werk dat na de 15e niet is opgehaald, wordt afgevoerd. Pepijn Klaassen, HG 5.60, tst. 2180.

Lezing 'Een omgekeerd ontwerpproces'
In het kader van het college KO5 (7P820) zal op 3 november om 13.30 uur (DBH 206) ir. Hans Roosen van het adviesbureau Tielemans te Eindhoven een college verzorgen

Het Duitse Expressionisme leverde macabre filmkunst op

'Das ist der Mann der uns der nazionalsocialistischen Film schenken wird', zei Goebbels in 1933. Reden voor filmregisseur Fritz Lang (1890 - 1976) om naar Amerika te vluchten en die baan aan Leni Riefenstahl over te laten. Beroemde collega's als Friedrich Murnau en Ernst Lubitsch waren hem in de jaren twintig al voorgegaan. Amerika beheerste na de Eerste Wereldoorlog de filmmarkt en had dringend behoefte aan talent. Dat vond het genoeg in het Duitse Expressionisme. In het Centrum voor de Kunsten is te zien wat dat aan filmkunst opleverde.

Het was de belangrijkste Europese filmstroming in die tijd, met zijn fantastische verlichting, monstrueuze schaduwen, grote contrasten en indrukwekkende decors. Duitsland viel na de Eerste Wereldoorlog in een politiek, maatschappelijk en cultureel vacuüm en de films weerspiegelden die tijdgeest met zijn dreigende, nachtmerrie-achtige hoofdpersonen in indrukwekkende decors. In die tijd verscheen de eerste Dracula-verfilming 'Nosferatu' (1922, Murnau) en Paul Wegener schiep in 'Golem' (1920) een goedhartig monster dat de joden beschermde. Een schizofrene directeur van de psychiatrische inrichting was de hoofdpersoon in 'Das Kabinett des Dr. Caligari' (1920, Robert Wiene). Fritz Lang begon te filmen nadat hij in de oorlog gewond was geraakt. Hij studeerde architectuur en schilderkunst, wat hem goed van pas kwam in zijn debuut 'Der müde Tod' (1920) en 'Metropolis' (1927). Ook Lang maakte een film rond een gekke psychiater die zich met hypnose, valsmunterij en moord in een ontredderde, decadente wereld tracht te verrijken.

Fragment uit 'Das Kabinett des Dr. Caligari'.

In de VS maakte Lang nog talloze films, voor hij in 1960 naar Duitsland terugging. Een aantal van deze films is te zien in het Centrum voor de Kunsten, in de reeks 'Silent Classics'.

Best of the B's over Avontuur en Exotisme

door Gerard Verhoogt

Best of the B's is een filmcyclus over genrefilms en filmgenres. Staat de B-film nu gelijk aan 'slecht', vroeger was het de extra film voorafgaand aan de hoofdfilm. En zeker niet 'minder' getuige de grote sterren. Na de reeks over gangsterfilms draait Plaza Futura een serie rond 'Avontuur en Exotisme'. Op het lijstje staat onder meer 'The African Queen' van John Huston, waarin Humprey Bogart en Katherine Hepburn het tijdens WO I in Afrika tegen de Duitsers opnemen. Maar ook een klassieker als 'King Kong', De avonturen van Sinbad' en de nieuwe versie van 'Baron van Münchausen' van ex-Monthy Python Terry Gilliam staan op de rol. Vanaf 3 november bij Plaza Futura.

Multi-culturele herdenking Kristalnacht

Ter herdenking aan de Kristalnacht, toen in nazi- Duitsland joden massaal werden aangevallen, organiseren De Effenaar en het comité Samen tegen Racisme op 5 november het 'Festival der Open Grenzen'. Aanleiding zijn de ontwikkelingen in binnen- en buitenland, waar partijen als het Vlaams Blok, en de Centrum Democraten veel stemmen van jongeren krijgen. Het festival opent met Henk Vos (percussie), de Senegalese verhalenverteller Samba, een multi-culturele modeshow en een wereldrestaurant, Paul de Bont en de steelband High Chaparral. De Turkse band Kardelen opent het avondprogramma en de Rotterdamse band Cobraz, die westerse rock combineert met niet-westerse ritmes, sluit de avond af.

Qafé over Re-Arch

Ook Eindhoven kent ze tegenwoordig: oude gebouwen die tot voor kort steevast werden gesloopt, maar nu worden hergebruikt. Bekendste voorbeeld in Eindhoven is de Witte Dame, maar elke stad kent scholen, kerken, fabrieks- en kan-toorpanden die voor hergebruik in aanmerking komen en niet alleen door de kraakbeweging. Onlangs presenteerde Michelle Provoost het boek 'Re-Arch' over het succesvol hergebruik van gebouwen. Zij is één van de spreeksters op het Qafé, het voormalige Q-Café, een maandelijks bijeenkomst over architectuur en stedebouw die in Plaza Futura georganiseerd wordt. Er zijn voordrachten, lezingen en/of presentaties, waarna het gesprek voort wordt gezet aan de bar. Op 6 november zal het over 'Re-Arch' gaan. Naast Provoost is ook aanwezig Maarten de Boer, directeur van het Amsterdams Monumenten Fonds en het financieel-creatieve brein achter succesvolle projecten, en de derde spreker is Ton van Daal van IBC Projectontwikkeling, betrokken is de Witte Dame.

AGENDA

AOR

Vrijdag 3 november

Combo vanavond: Two guitars, rythm end rythm.

Zondag 5 november

Film in de bovenbar en de naam zegt het al: 'Dumb and dumber'; 21.00 uur.

Maandag 6 november

Meegluren in de benedenbar: '06' van Theo van Gogh draait; 21.00 uur.

Woensdag 8 november

Muziek van 'De Heideroosjes': Punkrock uit Limburg; 23.00 uur.

Tentoonstellingen

Tot 16 november

De Nederlandse inzendingen van Kreatech en Inventech, in de hal van het HG.

Tot 20 november

Op vloer 4; Clemens Maassen (Bouwkunde-bibliotheek) en de resultaten van de schetsexcursie (KSA-ruimte).

Tot 17 december

'NowHere': Japanse en Nederlandse hedendaagse kunst (zie ook Cursor 10).

in de stad

Donderdag 2 november

Tom Oosterhuis (cabaret) speelt 'De koorddanser' in de Stadsschouwburg.

De Wetten van Keppler speelt t/m zaterdag in Plaza 'Een bruid in de morgen' van Hugo Claus.

100 jaar film/Centrum v/d Kunsten: Visconti-retrospectief: 'Ossessione'.

Uit

Dans-Event in De Effenaar: danschoreografie van Tatiana de la Fuente en technoband Ulanbator.

Vrijdag 3 november

100 jaar film/CvdK: Visconti-retrospectief: 'La terra trema'.

In De Effenaar: een concert van Nemo (België) en Metal Molly (gitaarrock).

Theo van de Oever houdt een try-out van zijn cabaretprogramma in Café Chantant/het Wieganthuis.

Het Academisch Genootschap speelt t/m maandag het stuk 'Schijn bedriegt' van Thomas Bernard bij Het Zuidelijk Toneel (Kleine Berg).

Zaterdag 4 november

Première van Opera Zuid: 'L'Amour des Oranges in de Stadsschouwburg.

Odeon speelt (ook zondag) de 'Carmina Burana' in theater Het Klein.

Zondag 5 november

Unplugged in het Muziekcentrum: Voice-Boxes and Singing Drums van vijf zangeressen en vijf percussionisten.

Open Globe Bak in de Stadsschouwburg, terwijl Het Zuidelijk Toneel 'De Cenci' speelt.

100 jaar film/Plaza: Best of the B's: 'African Queen'. Toneel van Carver: 'De witte hal'.

Kristalnacht-herdenking in De Effenaar.

'Duotoon' in Café Berlage met Jansen & Joost en Big Band The Mooche. Over 100 jaar cinema.

Rauwkost, Nederlandstalige pop, rock en blues, bij Kaffee de Groot.

Maandag 6 november

In Plaza Futura Qafé over Re-Arch en bij 100 jaar film: 'Roma, cittá aperta' van Rosselini.

In jazzcafé Wilhelmina speelt de Zwitserse band Vinz Volanthes Urban Safari.

Dinsdag 7 november

100 jaar film/CvdK: Silent Classics: 'Der Golem' (1920) van Paul Wegener.

Woensdag 8 november

100 jaar film/CvdK: Silent Classic: 'Der müde Tod' van Fritz Lang.

Film in De Effenaar: 'Corps Vanishes', low-grade thriller over professor/vampier.

Filmquiz 100 jaar cinema

In het kader van 100 jaar cinema houdt Cursor eens in de maand een filmquiz in samenwerking met Plaza Futura. Stuur het antwoord van de vraag voor 16 november op briefkaart naar Plaza Futura, Postbus 4502, 5601 EM Eindhoven. Prijs voor deze maand: een affiche van de film 'Aus Ferner Nähe' van Wim Wenders.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Bij de Vakgroep Deeltjesfysica in de groep Plasmafysica van de faculteit Technische Natuurkunde is voor het onderzoek naar de depositie van koolstof-nitride lagen een vacature voor een

Onderzoeker in Opleiding (m/v)

V34134

Algemeen:

In de groep Plasmafysica (ETP) van de vakgroep Deeltjesfysica wordt o.a. onderzoek verricht naar de fysica van plasma's. Dit soort plasma's wordt onder meer gebruikt voor snelle depositie en amorfe koolstoflagen en siliciumlagen, diamant en grafiet. In het kader van een FOM-project zal worden getracht koolstof-nitride lagen te deponeren, een materiaal dat naar verwachting hardere eigenschappen heeft dan diamant. Dit FOM-project wordt uitgevoerd in samenwerking met de groep Oppervlaktefysica van de vakgroep Vaste Stof (FOG). In deze groep wordt met behulp van een aantal ultra-hoog vacuüm (UHV) technieken de samenstelling, de atomaire en elektronen struc-tuur van de buitenste atoomlagen van een oppervlak bestudeerd.
In de groep ETP is een nieuwe depositie-opstelling beschikbaar.
Het promotie-onderzoek richt zich op het deponeren van koolstof-nitride lagen, in situ karakterisatie van de groei door middel van infrarood absorptie-technieken, karakterisatie van het plasma d.m.v. spectroscopische technieken en ex situ oppervlakte karakterisatie van de gegroeide koolstof-nitride lagen. Vervolgens zullen de wrijvingseigenschappen op (sub)atomaire schaal van de buitenste atoomlagen worden onderzocht in relatie tot hun chemische samenstelling met een UHV-AFM en met FT-infrarood (FTIR) technieken.

Taken:

U houdt zich bezig met het deponeren van koolstof-nitride lagen. U ontwikkelt een methode voor het groeien van koolstof-nitride lagen en implementeert een FTIR opstelling voor in situ karakterisatie van de gegroeide koolstof-nitride laag. U voert metingen uit aan het plasma en bepaalt de radicaal en ionenfluxen naar de groeiende laag met behulp van verschillende plasmadiagnostieken. Uw taak bestaat tevens uit het bestuderen van wrijvingseigenschappen op (sub)atomaire schaal van de buitenste atoomlagen in relatie tot hun chemische samenstelling.
Het is de bedoeling dat u uw onderzoek afrondt met een promotie.

Gevraagd:

We zoeken een jonge, enthousiaste fysiscus (ir./drs.) met belangstelling voor de theorie.

Aanstelling:

Wij bieden u een aanstelling voor een periode van maximaal vier jaar. Na het eerste jaar vindt een evaluatie plaats.

Salaris:

Het salaris bedraagt fl. 2078,- bruto per maand in het eerste jaar tot fl. 3710,- bruto per maand in het laatste jaar.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: dr.ir. M. van de Sanden, tst. 3474, e-mail m.c.m.v.d.sanden@phys.tue.nl en bij dr.ir. C. Flipse, tst. 4118, e-mail kees@surf.phys.tue.nl.
Overige informatie: bc. P. Tiel Groenestege, personeelsadviseur, tst. 4329.

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen twee weken na het verschijnen van deze advertentie richten aan de de heer G. Pasmans, directeur beheer faculteit Technische Natuurkunde, o.v.v. het vacaturenummer V34134.

Bij de faculteit Technologie Management, Onderzoekschool BETA, bestaat een vacature voor een

Secretaresse (0.8 fte)

V33174

De secretaresse is werkzaam voor de directie en de beleidsmedewerker van de Onderzoekschool BETA.

Taken:

Agendabeheer directeur; secretariële ondersteuning t.b.v. Wetenschappelijk Directeur, Directeur en Beleidsmedewerker; voeren van zelfstandige correspondentie in zowel Nederlandse als Engelse taal; opzetten/bewaken centraal archief; het voeren van het secretariaat van de Wetenschappelijke Raad vergadering, Bestuur en Raad van Advies van BETA; opzetten en bewaking van centraal adressenbestand; opzetten bibliotheek BETA (dissertaties, artikelen); bewaken interne procedures; bewaken (ontwikkeling) huisstijl, in nauw overleg met externe PR-adviseur; communicatie, voorlichting (organisatie en support bij workshops, seminars etc.); coördinatie, organisatie uitgifte periodiek uit te brengen nieuwsbrieven en BETA-berichten; secretariële ondersteuning t.b.v. Opleidingscommissie BETA; secretariële ondersteuning t.b.v. Onderzoekscommissie (VCW) BETA; secretariële ondersteuning t.b.v. Thema-bijeenkomsten BETA; onderhouden interne/externe kontakten.

Gevraagd:

HAVO; secretariële opleiding; enige jaren ervaring met bovengemelde werkzaamheden; ruime ervaring met p.c.'s.

Aanstelling:

De aanstelling geschiedt in tijdelijke dienst voor een proeftijd van ten hoogste 2 jaar. Na één jaar vindt een evaluatie plaats.

Salaris:

Het salaris bedraagt afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 3.863,– bruto per maand.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: ir. P. den Hamer, tel. 3737, b.g.g. 3983.
Overige informatie: ir. F. Mientjes, personeelsadviseur, tel. 4886.

Hoe te reageren:

Sollicitaties binnen 14 dagen na publikatie kunt u richten aan de heer L. de Kort, directeur beheer faculteit Technologie Management, o.v.v. vacaturenummer V33174.

Neuzen in onderzoek kan ook zonder landelijke databank

De VSNU heeft met steun van de organisatie MKB-Nederland een methode laten ontwikkelen om via Internet direct toegang te bieden tot onderzoeksgegevens van universiteiten. De vereniging vindt dit efficiënter dan de aanpak van de huidige onderzoekdatabank NOD, die zijn gegevens nog verzamelt door enquêtering van vakgroepen en faculteiten. Maar minister Ritzen moet nog overtuigd worden.
Vorige week gaven de VSNU, MKB-Nederland en het automatiseringsbedrijf Cap Volmac een demonstratie van hun *combisearch*-zoeksysteem. Dit houdt in dat met World Wide Web in één actie gegevens over publicaties, onderzoekers of onderzoekprojecten bij meerdere universiteiten kunnen worden opgespoord. Het idee is dat juist ook het midden-en kleinbedrijf, bij een goede opzet van dit systeem, zo snel op het spoor kan komen van bruikbaar onderzoek. Het gaat nu nog om een proef, waarbij alleen gegevens over onderzoek van de Universiteit Twente en van vijf faculteiten in Nijmegen en Rotterdam zijn opgenomen. Maar de VSNU wil met subsidie van de overheid zorgen dat over een jaar al het universitair onderzoek op deze manier 'ontsloten' is. Dat moet haalbaar zijn, omdat men gebruik maakt van gegevens die de universiteiten toch al verzamelen. Vroeger kwamen die in een papieren 'wetenschappelijk verslag', maar van de minister mogen deze gegevens ook op een andere manier verspreid worden.

Onnodig werk

Het zoeksysteem van de VSNU is niet het eerste systeem om in onderzoek te neuzen. Enkele jaren geleden is met steun van minister Ritzen een Nationale Onderzoek Databank (NOD) opgezet die - tegen betaling- via Internet toegankelijk is. Daarin zitten zowel gegevens over universitair als over ander onderzoek. Volgens de VSNU is de NOD niet erg compleet en actueel en bezorgt hij de universiteiten onnodig extra werk. De databank berust namelijk nog op een ouderwetse papieren enquête bij vakgroepen en faculteiten, waarvan de formulieren moeten worden overgetikt om de databank te vullen. Tegelijk verzamelen universiteiten voor hun eigen verslaglegging intern al langs elektronische weg gegevens over hun onderzoek; die zijn accurater en actueler. Het is niet zo heel moeilijk om die eigen onderzoeksgegevens via Internet zelf te ontsluiten en op die manier ook hun bijdrage leveren aan de landelijke databank NOD.
Tot verbazing van de VSNU bleken ambtenaren van Ritzen enkele maanden geleden nog niet overtuigd van de voordelen van deze aanpak, die de 'anarchistische' eigenschap van Internet benut, dat bestanden op verschillende plaatsen in één zoekactie doorzocht kunnen worden. Daarom nam men MKB-Nederland en Cap Volmac in de arm voor een demonstratieproject. De eerste drie betrokken universiteiten zijn enthousiast. Faculteiten die nog niet aangesloten zijn, staan te dringen om mee te doen. Toch blijft de houding van Ritzen bepalend voor de uitbouw van een landelijk dekkend systeem. Want zolang de minister dat wil, blijven de universiteiten' verplicht om door te gaan met het (op papier) leveren van informatie voor de 'centralistische' databank NOD. Daarom heeft de VSNU in een nieuwe brief aan de bewindsman zijn steun gevraagd voor snelle uitbouw van het combisearch-systeem.

door
Frank
Steenkamp
HOP

Lezing 'Een omgekeerd ontwerpproces'
In het kader van het college KO5 (7P820) zal op 3 november om 13.30 uur (DBH 206) ir. Hans Roosen van het adviesbureau Tielemans te Eindhoven een college verzorgen over het spectaculaire constructief ontwerp in hout van het nieuwe ingangsgebouw van de Efteling.

Konstruktief Ontwerpen 5 (7P820)
De aanvulling op het dictaat; de hoofdstukkken 5, 6 en 7 en de samenvattingen van de gastsprekers zijn nu te verkrijgen bij ir. J. Janssen, HG 2.92. Alleen indien het eerste gedeelte van het dictaat via de dictatenverkoop is aangeschaft.

Ouderejaars-rooster
Zie 'Alle faculteiten' mbt 2S280 Statistiek 1 voor B, tentamen 20/11 nm

TEMA

Roosterwijziging
Het college Pyschologie en Techniek wordt miv volgende week gegeven in Paviljoen L10 ipv TM 1.14.

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquium
* Opleiding Mechatronisch ontwerper
  - ir. R.J.M. Peeters ('De hybride EMAFER bus: een stadsbus met een hybride elektrische transmissie en een hoogtoerig vliegwiel') woensdag 8 november, om 9.30 uur, E-laag 0.01.

Samenvatting:
Bij het Centrum voor Constructie en Mechatronica is een hoogtoerig vliegwiel ontwikkeld, dat eerst zal worden toegepast in een elektrisch aangedreven stadsbus. Voor de transmissie van deze bus is een centrale besturing ontworpen. De besturing is gesimuleerd met een model van de transmissie en de andere besturingen.

Uitreiking diploma's
Woensdag 8 november is de 32e diploma-uitreiking. Die middag krijgen veertien cursisten, afkomstig uit zes ontwerpersopleidingen en één tweejarige onderzoekersopleiding, het diploma ontwerper of onderzoeker. De diploma-uitreiking is in de grote collegezaal P1 van het Paviljoen. De diploma-uitreiking begint om 16.00 uur. Na afloop om 17.15 uur is er een receptie in de kantine van het Paviljoen.

Radar 96: een jaarboek van nationale wetenschap

Grote diversiteit van wisselende kwaliteit

Radar 96, Stand van zaken in de wetenschap; diverse auteurs; uitgeverij Aramith, Bloemendaal; 456 pagina's, geïllustreerd; ISBN 90 6834 167 7; fl. 35,-.

door Maurice Schaeken

Wetenschappers kunnen niet schrijven. Een in de wetenschappelijke keuken gekookt verhaal ziet eruit als een vormeloze, smakeloze stamppot. Voedzaam, dat wel. Maar smakelijk? Een populair-wetenschappelijk sausje moet de kost verteerbaar maken voor het grote publiek. Nederland kent een heus jaarboek in dat genre. Na *Radar 95* ligt nu ook *Radar 96* in de winkel.

Alfa, bèta, gamma: niets ontsnapt aan *Radar*. Het jaarboek pretendeert de stand van zaken in de wetenschap tot heden bijgewerkt te hebben. Aan diversiteit geen gebrek. De onderwerpen lopen zeer uiteen, bijvoorbeeld: aardwetenschappen ('Gaia, de moeizame emancipatie van moeder aarde'), filosofie en ethiek ('De wetenschappelijkheid van technische wetenschappen') en recht ('Criminaliteit en het traditionele boefbeeld').

Neuzelen

De redactie heeft de structuur van de vorige editie geprolongeerd. *Radar* is wederom een bundeling van ruim dertig artikelen. Een keur van hooggeleerde heren en dames trekt aan de lezer voorbij om de stand van zaken in hun vakgebied toe te lichten. Voor het grootste gedeelte een nieuwe keur. Slechts een enkeling mocht terugkomen. Bijvoorbeeld Jan -O, zit dat zo- van de Craats met een bijdrage over de chaostheorie. Ook het interview is weer present. Soms geslaagd, soms niet. Maar dat is eveneens niets nieuws onder de zon. Mocht vorig jaar Freddy Heineken een eind wegleuteren, dit jaar kreeg Neelie Kroes de gelegenheid om vijftien pagina's lang over haarzelf en Nijenrode te neuzelen. Beter geslaagd is de weerslag van het gesprek van Jannetje Koelewijn met fysicus en theoloog (en kleinzoon van) Willem Drees.

Radar 96 presenteert een noviteit in het kader van de proefschriftenprijsvraag. Promovendi konden meedingen naar een geldprijs door een populair-wetenschappelijk artikel over hun onderzoek te schrijven. De winnaars zagen hun artikelen gepubliceerd. Winnares Nicole van Dam vatte haar proefschrift 'Produktie, verdeling en functie van secundaire metabolieten; een modelstudie aan de hand van pyrrolizidine alkoloïden in Veldhondstong' samen onder de meer uitnodigende titel 'De Veldhondstong bijt van zich af'.

Huilende Madonna's

Hans Post, chef-redacteur van stichting Publiek, Wetenschap en Techniek, mag in het boek de aftrap verzorgen. Hij vat het verslagjaar, dat ergens in '94 begint en ergens in '95 ophoudt, kort samen. Twee dingen vallen daarbij op. Ten eerste het ongelukkige gekozen verslagjaar. Zo bevat *Radar 96* een lijst met Nobelprijzen uit 1994. De kersverse Nobelprijswinnaar Paul Crutzen komt nu pas in *Radar 97* aan bod. Post kiest de krenten uit de wetenschappelijke pap van het verslagjaar: huilende Madonna's, gesimuleerde dijkdoorbraken en scheepsrampen en echt dinosaurus-DNA. Vreemd is het dat geen van die krenten verder in het boek ter sprake komen. En dat is het tweede dat opvalt. Heeft Post zitten slapen? Of de samenstellers van *Radar 96*?
Uiteraard kunnen de artikelen niet allemaal even goed zijn, maar het lijkt erop dat de selectiecommissie de vinger niet zo dicht aan de wetenschappelijke pols gehouden heeft. Artikelen onderbouwd met oud opgewarmd onderzoek horen niet in dit jaarboek thuis. De verantwoordende literatuurlijst houdt bij sommige stukken al vroeg in 1994 op. Slechts enkele haken op de actualiteit in. Bijvoorbeeld 'De ernst van het broeikas-probleem'. Daarnaast bezitten sommige artikelen maar een twijfelachtige wetenschappelijkheid. Een beschrijving van de stand van zaken is meer dan een opsomming van de historische gebeurtenissen rondom een onderwerp. Zie daarvoor het artikel 'Het onzalig huwelijk van taal en computer'.

Inkorting

Ook had men sommige wetenschappelijke stukken af en toe wat harder in de redactionele tang mogen nemen. Bijvoorbeeld in het eerder genoemde 'De Veldhondstong bijt van zich af'. De schrijfster lijkt verliefd op de afkorting PA (staat voor pyrrolizidine alkoloïden). Vanaf de introductie komt het drie bladzijden lang in zowat iedere zin terug. Sommige stukken vragen om inkorting. Als de schrijver het punt allang gezet heeft, gaat het artikel nog gewoon door. Samenvattend is *Radar 96* qua structuur een prettig te lezen boek. Enkele tientallen stukken over zeer uiteenlopende onderwerpen nodigen tot lezen uit. Sommige stukken vallen echter uit de boot: te moeilijk geschreven, te langdradig. Als je pretendeert een jaarboek over wetenschap te schrijven, moet je er wel voor zorgen dat de stukken èn over wetenschap gaan èn recent onderzoek bevatten. En dat lukt Radar 96 niet altijd.

Proefschriftenprijsvraag 1996

Radar en de stichting Publiek, Wetenschap en Techniek hebben een prijs ingesteld voor de meest begrijpelijke en boeiende samenvatting van een proefschrift, geschreven door de promovendus zelf. Meedingen kunnen degenen die tussen 1 juli 1995 en 1 juli 1996 aan een Nederlandse of Vlaamse universiteit promoveren. Er zijn drie geldprijzen: fl. 3000,-, fl. 2000,- en fl. 1000,-. Bovendien wordt het stuk gepubliceerd in *Radar 97*. De inzendingstermijn sluit op 15 juli 1996. Nadere informatie: stichting PWT, Hans Post, Postbus 171, 3500 AD Utrecht.
De drie beste inzendingen van vorig jaar zijn gepubliceerd in *Radar 96*, te weten: 'De Veldhondstong bijt van zich af', Nicole van Dam (1e prijs); 'Wat motiveert tot condoomgebruik? Onderzoek naar effectieve aidsvoorlichting', Arnold Bakker (2e prijs); 'Spraak- en smaakverwarring. Statistiek verschaft duidelijkheid over de eigenschappen van voedings- en genotmiddelen', Garmt Dijksterhuis (3e prijs).

Panfestival deze keer in Eindhoven

door Gerard Verhoogt

De komende editie van het Panfestival, hèt culturele evenement voor jongeren, vindt deze keer in Eindhoven plaats. Nadat het de afgelopen jaren in Breda, Maastricht en Nijmegen gehouden werd, moeten de diverse activiteiten voor de ruim 400 deelnemers zich rond Hemelvaart 1996 afspelen bij het nieuwe culturele studentencentrum aan de Kanaalstraat, het Centrum voor de Kunsten en Dynamo. Van 15 tot en met 19 mei staan er veel workshops op het terrein van muziek, zang, theater en dans op het programma. De talloze workshops variëren van volksmuziek, kamermuziek, didgeridoo, zigeunermuziek, close harmony, jazzzang en -improvisatie, circusthea-ter, straattheater, film/fotografie/regie, experimenteel toneel, comedia dell'Arte, travestietheater, Argentijnse tango, moderne dans, rituele dans en rolstoeldans. Daarnaast is er een aantal snuffelworkshops als doedelzak, rap, levenslied, theatersport, mime/grimeren, cabaret, dansexpressie en tapdans.
Naast de workshops staan een open podium, een culturele kroegentocht, een slotpresentatie in het auditorium en een (facultatieve) fietstocht langs de Panroute op het programma. Voor alle workshops worden professionele docenten aangetrokken en de landmacht zorgt met tenten waarschijnlijk voor slaapplaatsen. Hoewel het in principe een jongerenfestival is, zijn het vooral studenten die gebruik maken van de talloze mogelijkheden. Het festival ontstond 1961 in Leiden als het Panconcours van het Collegium Musicum. Het concours-aspect is inmiddels verdwenen en in 1979 ingewisseld voor de workshops met eindpresentatie. Het afgelopen jaar nam een aantal studenten van de TUE contact op met de overkoepelende stichting, die uiteindelijk het festival aan Eindhoven toewees. Er is een bestuur van zes man geformeerd, waarvan secretaris Ivo Zandhuis (derdejaars Informatica) inmiddels een bestuursbeurs heeft gekregen. Daarnaast is er een vierkoppige festivalcommissie, waaronder Geert Jan Wackers (vierdejaars Informatica) en Marcel de Wijs (studeerde dit jaar af bij Natuurkunde). De organisatie zoekt nog medewerkers voor de verdere organisatie van het festival, voor de publiciteit en het werven van sponsors en subsidiënten. Want die moeten de helft van de kosten, fl. 50.000,-, opbrengen. Vrijwiligers kunnen zich melden bij Zandhuis, gebouw W en S, kamer 3.11, tst. 4471, of 2430600, of bij Wackers, tel. 2514509.

Een vuurspuwer in actie tijdens de straatpresentatie van het Panfestival in Nijmegen. Foto: Extern

Docent heeft amper invloed op het beleid

Universitaire stafleden en hbo-docenten zijn wel veel tijd kwijt aan bestuurszaken, maar hun invloed op het beleid van faculteit en universiteit is marginaal. Bovendien zijn de topbestuurders die wèl het beleid maken, volgens de meeste docenten zwakke leiders. Deze klachten zijn niet louter Nederlands, maar komen naar voren uit een groot onderzoek in vier Europese landen. De docenten in Duitsland, Engeland en Zweden blijken in het algemeen net zo ontevreden als die in ons land. Op belangrijke onderdelen zijn ze zelfs beduidend ontevredener.

door Frank Steenkamp HOP

Het studiecentrum voor hoger onderwijsbeleid (CSHOB) in Twente heeft verleden week resultaten gepresenteerd van internationaal onderzoek naar de positie van stafleden in het hoger onderwijs. Daarin werd in totaal aan zevenduizend docenten gevraagd hoe ze betrokken zijn bij diverse bestuurskwesties en hoeveel invloed ze op het beleid hebben. Docenten zijn al gauw vijf tot tien uur per week kwijt aan organisatorische zaken. Saillant detail is dat in Nederland deze 'bestuurslast' voor universiteiten en hbo samen nog het minst zwaar is: slechts twintig procent van alle docenten is meer dan acht uur per week kwijt. Elders is dat meer, in Engeland is zelfs bijna veertig procent van het docentencorps meer dan een dag in de week met bestuurszaken bezig.

Beleidsinvloed

Gaat het erom hoeveel invloed men heeft, dan is de gemiddelde docent niet bepaald optimistisch. Binnen de eigen afdeling of vakgroep heb je nog een 'matige' tot 'redelijke' hoeveelheid invloed, maar op faculteitsniveau en daarboven is die invloed vrijwel afwezig. In ons land ligt het weer een tikje anders en verbeeldt men zich het minst dat men invloed heeft op de top, maar over de invloed binnen de eigen afdeling is men minder pessimistisch dan het gemiddelde.
De onderzoekers, P. Geurts en P. Maessen van het CSHOB, vinden het in het algemeen frappant hoe weinig beleidsinvloed de docenten hebben, gezien de hoeveelheid tijd die ze aan bestuur en beheer kwijt zijn. Er is nog niet onderzocht welke invloed dit alles heeft op de motivatie, maar Geurts en Maessen zijn er wel van overtuigd dat een verbeterde relatie tussen bestuur en docenten een gunstig effect op onderwijs en onderzoek zou hebben.

Autocratisch

Het Twentse onderzoek biedt stof voor de discussie over de bestuursstructuur, die op dit moment niet alleen in ons land wordt gevoerd. Maar in welke richting de resultaten wijzen, is iets moeilijker te duiden. Zonneklaar komt uit het onderzoek naar voren, dat ook Nederlandse docenten de huidige situatie niet ideaal vinden. Maar dat betekent nog niet dat ze de recente keus van minister Ritzen voor een sterkere rol van de 'managers' zullen steunen. Want juist in Nederland en in Duitsland bestaat nauwelijks het gevoel dat de topbestuurders voor competent leiderschap zorgen. Aan de andere kant is er ook zeer weinig behoefte aan meer studenteninvloed.
Zijn de docenten dan beter af met het pleidooi van werkgeversvoorzitter dr. A. Rinnooy Kan, vorige week op een ander congres over de bestuursstructuur? Die vond immers dat in de plannen van Ritzen 'de actieve beleidsinbreng van de professionals zelf' ontbreekt. Het wonderlijke is dat juist de Nederlandse docent blijkbaar het minst op het pleidooi van Rinnooy Kan zit te wachten. De Engelsen en Duitsers vinden hun bestuur zeer 'autocratisch' en noemen de geringe betrokkenheid van docenten 'een echt probleem'. De Nederlanders denken daar gematigder over. Ook zijn ze minder negatief over de communicatie tussen bestuur en docenten. Een laatste opvallend punt uit het Twentse onderzoek is dat internationaal gezien de onvrede in het hbo duidelijk groter blijkt te zijn dan bij de universiteiten. Het beleid is er het meest centralistisch, terwijl het topbestuur er tegelijk het zwakst en het meest autocratisch is. Ook voelen docenten in het hbo zich minder goed geïnformeerd.

Asterix-cross bestreden op kronkelig parcours

door John Buitjes

Vorige week woensdag was een heerlijke zachte najaarsdag. Je zou er bijna lyrisch van worden. De bomen filterden het zonlicht en in de Eckartse bossen was het enig hoorbare de gejaagde ademhaling van enkele lopers en de landing van hun voeten op de met herfstbladeren bedekte paden. Een lichte wind deed het zweet van de deelnemers aan de Asterix-cross direct verdampen. Wat is lopen in de bossen toch heerlijk. Achttien lopers deelden diezelfde gedachte. Dit jaar, in tegenstelling tot voorgaande jaren, liepen ze niet over brede vlakke paden, maar over smalle, kronkelige weggetjes. Scherpe wendingen, boomstronken en ondiepe greppels lagen op hun weg. De deelnemers waren het er unaniem over eens dat het een leuk parcours was. Remko Riebeek pakte de winst op de 6240 meter met een halve minuut voorsprong op Remco Bitter. Riebeek had, vrijwel zonder verval, in een ontspannen tempo 21.57 minuten nodig voor de twee rondjes. Slechts één vrouw waagde zich aan twee ronden; Sandra van de Sterren.
Op de korte afstand pakte Robert Schuwer de winst. Hij had in het kielzog van Riebeek gelopen. Hij liet daarbij Frans Aarden veertig seconden achter zich en de als derde geëindigde Frank Swartjes 1.19 minuut. Shirley Baert liep op de korte afstand ruim twee minuten weg van haar enige concurrente Judith van de Geijn.

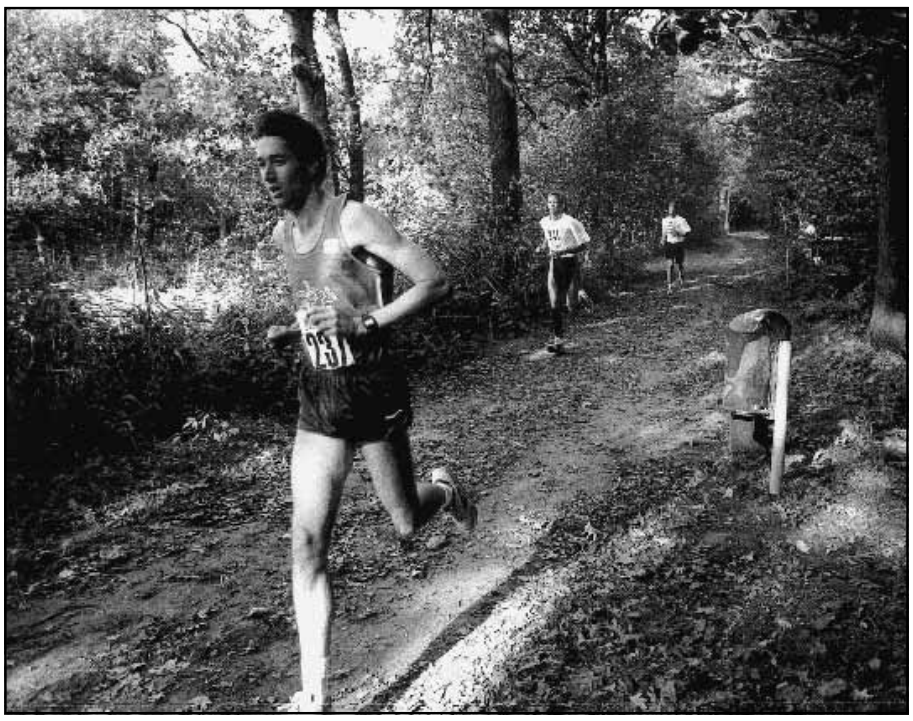

Draven door herfstige dreven. Remko Riebeek voert het veld aan. Foto: Daan Kers/ Dekate Mousa

Sport kort

Binnenkort

BSO/Origin VIP Toernooi

Dit weekeinde houdt frisbeevereniging Vertigo het BSO/ Origin VIP Ultimate Frisbee Toernooi. Dit toernooi is een jaarlijks terugkerend evenement dat voor de vierde keer wordt gehouden. Door de grote belangstelling van voorgaande jaren is besloten het dit jaar uit te breiden van één naar twee dagen. Teams uit heel Nederland en enkele buitenlandse teams zullen deze twee dagen strijden om de titel. Beide dagen worden er wedstrijden gespeeld vanaf 10.00 uur tot 17.00 uur. De finale zal zondag om 16.00 uur beginnen. Om 17.00 uur zal een vertegenwoordiger van BSO/Origin de prijsuitreiking verzorgen.

Titelstrijd Schaatsen

Donderdag 9 november zal om 8.30 uur weer het eerste startschot klinken voor het TUE-kampioenschap Schaatsen. Deze titelstrijd staat open voor alle TUE- en HE-studenten. Iedereen kan deelnemen, de enige voorwaarde is dat er op noren geschaatst wordt. De afstanden die gereden worden zijn 500, 1000 en 1500 meter voor vrouwen en mannen B, en 500, 1500 en 3000 meter voor mannen A. Deze indeling wordt tijdens het toernooi gemaakt.
Deelname kost fl. 7,50. Aanvang: 8.00 uur. Voor meer informatie en opgave (vóór dinsdag 7 november): Joep, tel. 2514092 en Arjan, tel. 2129297.

Interne Zaalvoetbalcompetitie

Ook het tweede trimester zal er weer een zaalvoetbalcompetitie voor TUE/HBO-teams plaatsvinden. Teams die zich het eerste trimester niet hebben ingeschreven, maar toch nog twee trimesters mee willen doen, kunnen zich voor 22 november melden bij de portier van het sportcentrum. De fl. 40,- dient direct bij inschrijving betaald te worden.

Uitslagen

Pusphaira verliest van koploper

Het eerste elftal van Pusphaira kwam zondag uit in de topper tegen DOS Leende. Pusphaira, dat tweede staat, ging echter met 2-1 ten onder tegen de koploper. Robbert Bakker scoorde het doelpunt voor Pusphaira.
Overige uitslagen:

Geldrop 6 -	Pusphaira 2	2-4
Tongelre 6 -	Pusphaira 3	2-1
RPC 6 -	Pusphaira 4	1-0
Unitas '59 11 -	Pusphaira 5	2-4

Verlies Oktopus

De mannen van Oktopus speelden uit tegen de grote concurrent uit hun poule, Aristos 1 uit Best. In de eerste helft kon de achterstand goed beperkt gehouden worden. Het begin van de tweede helft wist Aristos uit te lopen tot elf doelpunten verschil. Dit was niet van lange duur. Door zeer snelle aanvallen en een gedegen verdediging bracht Oktopus de tegenstander in verwarring en kon de schade nog beperkt worden tot een 26-24 eindstand voor Aristos. De vrouwen van Oktopus verloren van HVV 1 Veldhoven kansloos met 17-4.

Panache aan kop

Terwijl de andere teams in de poule elkaar punten afsnoepen door gelijk te spelen, wint Panache 1 gewoon de wedstrijden. Hierdoor staat Panache nu twee punten los op de nummer twee, Pellikaan. Ook dit weekend heeft Panache weer orde op zaken gesteld door met 6-2 te winnen van Allouette. Ook Panache 3 blijft op de eerste plaats, ondanks een gelijk spel tegen Zoef 2.

Sport

Agenda

November

Atletiek

4 NSK marathon, Rotterdam
30 sluiting inschrijving Batavierenrace

Frisbee

6 Vertigo VIP Toernooi

Paardrijden

4/5 NSK-Paardrijden, Wageningen

Zeilen

3-5 NSK-Zeilen individueel, Heeg

Schuimbekken

De Slak was jarig. Maar hij ging het niet vieren. Hij vond dat ie al veel te oud was geworden. Vierentwintig. Bovendien hoefde hij niet zo nodig in het middelpunt van de belangstelling te staan, had de jarige zijn vrienden meegedeeld.

'Yeah, sure!', zei Bart tegen Sander. 'Als er iemand van een beetje belangstelling houdt dan is het ons Slakje wel.' Maar de Slak was onverbiddelijk. Zondagavond op zijn verjaardag konden zijn vrienden wel even een borreltje komen pakken. Maar ze hoefden overdag niet te proberen wat uit te halen, want hij zou de hele dag doorbrengen bij zijn ouders. 'Dus geen geintjes dit jaar, hè!' 'Tuurlijk niet Slak. We zullen niks uithalen òp je verjaardag', hadden zijn vrienden beloofd. 'Maar over een dagje later of eerder hebben we niks gezegd', had Bart er onhoorbaar aan toegevoegd.
Zaterdagavond kreeg de Slak een telefoontje van de Snor. 'Hé mannetje, ik kan morgenavond niet komen, want de bar moet open, hè. Maar als je vanavond even langskomt, heb ik nog een cadeautje voor je.' De Slak was zo nieuwsgierig geworden, dat hij het niet kon laten om rond een uur of tien zijn fiets te pakken en koers te zetten naar 't Stratumseind. Toen de Slak de kroeg binnen kwam lopen gaf de Snor een flinke jengel aan de bel. Bart, Kees, Sander en nog een heel stel vrienden van de Slak kwamen aanlopen met slagroomtaarten. 'Gefeliciteerd', riepen ze in koor, waarna ze de jarige het gebak in zijn snoet drukten. 'Ha, vrienden, dat hadden jullie nou niet moeten doen', zei de Slak terwijl hij een kersje uit zijn nek veegde. Het werd een beregezellige avond, waarbij de jarige duidelijk genoot van alle aandacht die hem ten deel viel. Continu zat hij grapjes te maken en daarna vroeg hij aan de Snor de gitaar die achter de bar hing. Nadat alle evergreens de revue gepasseerd waren, demonstreerde de Slak nog even de techniek van het adje trekken met een bierglas tot half in zijn keel: gloek, weg. 'Jeasus, waarom noemen ze die vent eigenlijk de Slak?', vroeg een vage bekende aan Sander. 'Die vent is nog wilder dan een muis in een nest jonge katten.' 'Weet je dat niet?', vroeg Sander verbaasd. 'Als je de Slak een maf voorstel doet, zegt hij altijd eerst ja en daarna begint hij pas na te denken. Op een keer zat er een naaktslak op de vloer van De Schuimkraag en toen zei iemand: 'Twee meter bier voor wie hem opeet'. Dus daar ging het slakje: gloek, weg.' 'Wat is er aan de hand?', vroeg de Slak, die doorkreeg dat het over hem ging. 'Of je meegaat naar Parijs', zei Sander, terwijl hij even grijnzend opzij keek naar de jongen waarmee hij had zitten kletsen. 'Als we vanavond beginnen te liften, kunnen we morgen jouw verjaardag onder de Eiffeltoren vieren', opperde Sander lachend.
Die zondagavond kwam er bij de ouders van de Slak een raar telefoontje binnen. 'Wilt u een collect call gesprek aannemen uit Frankrijk van een zekere meneer eh... Le Slaque?' 'Hoi pa en ma', klonk even later de stem van de Slak. 'Sorry dat ik er nog niet ben. Je hoeft ook niet op me te wachten met het eten, maar zouden jullie even in mijn nachtkastje kunnen kijken of daar misschien mijn paspoort ligt?'

Rati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursussen Chinees

Al jaren organiseert de Vriendschapsvereniging Nederland-China (VNC) cursussen Modern Chinees. Het gaat hierbij om beginners- en vervolgcursussen in het Putonghua. Dit is de algemene voertaal in China en komt sterk overeen met het dialect van Beying. De beginnerscursus geeft een inleiding in de Chinese taal en is gericht op het leren van de uitspraak en wat eenvoudige conversatie en van ongeveer 300 karakters. In sommige Nederlandse steden worden ook vervolgcursussen gegeven. De docenten hebben hun opleiding gehad aan het Sinologisch Instituut te Leiden. Bij voldoende belangstelling zullen er in het najaar ook cursussen in Eindhoven gegeven worden. Vermoedelijk woensdagavond op de TUE. Informatie: W. Duynstee, tel. 070-3272258 (tevens fax).

Wekker-ontwerpwedstrijd

De Hema organiseert voor de negende maal een ontwerpwedstrijd voor studenten. Dit jaar is gekozen voor een wekker. Het kan een digitale- of analoge wekker zijn, maar geen wekkerradio. Het gaat om de vormgeving; de Hema stelt het uurwerk beschikbaar. Wie een gooi wil doen naar het prijzengeld van fl. 5.000,-, fl. 3.000,- en fl. 2.000,- kan zich aanmelden tot 15 december. Ontwerpen kunnen tot 29 maart 1996 worden ingediend. Informatie: 076-5205913.

Computer Hobbybeurs

De grootste vereniging van computergebruikers in de Benelux, de Hobby Computer Club, organiseert 24, 25 en 26 november de HCC Dagen 1995 in de Utrechtse Jaarbeurs.
Tijdens dit computer-evenement is er van alles te zien, te horen en te koop op het gebied van computers. Ook in de vorm van workshops is er veel te doen. Tevens komt de nieuwste software voor Internet aan bod. De entree bedraagt fl. 12,50. Informatie: HCC, tel. 030-6378788.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Superaanbieding *bij het Reduktieburo! Voor alle muziekliefhebbers hebben wij de dubbel-cd van de Smashing Pumpkins - Mellon Colie and the infinite sadness voor slechts fl. 31,00 (op voorraad).*

Bij het ***Reduktieburo*** *zorgen we er gewoon voor dat je kunt blijven printen. Nieuw! De inktjet refill-kit voor HP 500-series e.a. voor slechts fl. 25,00.*

Opel Kadett *1200 N, bj. '79, APK t/m 9-96, perfecte technische staat, vaste prijs fl. 1200,-. Inl. 2429491 (Tjeerd).*

Gratis ***snowboard*** *try-out bij Husk ski/snowboard vakanties. Bel ook voor gratis folder. Tel. 2551152 (Paul).*

Renault *4 GTL, '83, blauw, auto voor de hobbyist, fl. 600,-. Tel. 0162-683267.*

Slaapbankje *igst, in ruil voor kratje bier. Bel 2810693.*

Gegarandeerd de tofste, goedkoopste all-in ***skivakantie*** *in Frankrijk vanaf fl. 495,- (week 3, 4 en 8) bel voor meer info en folder: 2466867 (Gilbert) of 2570686 (Piet).*

Organiseer jij een ***feest of gala****? Zorg voor de originele lokatie; varend op een uniek partyschip (casino, disco, barretjes, bands). Tot 600 pers. Bel 010-5213015 of 030-2341291 (Pacific Events).*

Goedkoop skiën of snowboarden? Maak gebruik van onze ***Sportura-Roulette!*** *Sportura Eindhoven: 2525301.*

Sportura *biedt aan: kwalitatief goede, betaalbare reizen naar 7 topgebieden in de Franse Alpen, prijs vanaf fl. 299,-. Incl. busreis, appartement, skipas, maaltijden en snowboardgebruik. Tel. 2525301.*

Goedkoop skiën *in Frankrijk met de SSC. Vanaf fl. 379,-. Bel voor gratis brochure! Tel. 2526790 (Robert) of 2452564 (Luuk).*

Gevraagd

Sportvereniging Woenselse Boys voetbal zoekt ***spelers, begeleiders*** *voor diverse elftallen. Tel. 2449118.*

Asito Dienstverlening BV zoekt mensen die ***'s avonds*** *een à twee uur willen werken. Info: 525431.*

Het Nederlands Studenten Kamerkoor zoekt ***zangers en zangeressen****. Audities: 8/11 Leiden, 9/11 Groningen, 14 en 15/11 Amsterdam, 16/11 Eindhoven, 21 en 22/11 Utrecht. Bel 015-2573390 (Karin) of 071-5123174 (Jan).*

Kamers

Huis zoekt genoot: *kamer 15 m , ± fl. 400,- incl., in leuk huis voor jongen 20-25 jr (geen gabber!) nabij TUE en HE. Bel 2450174.*

Ik (student uit ***Delft)*** *zoek een kamer vanaf nu tot eind januari in een gaaf studentenhuis. Bel 015-2124498 (Eric).*

Grote kamer *vrij 7 x 3,5 m voor de luttele prijs van fl. 501,42. Kijkavond 14 november. Bel 2432753.*

Frido zoekt ivm stage een kamer voor periode: nu-eind januari, liefst in ***studentenhuis.*** *Tel. 015-2120047 of 2136374.*

Anders

Fl. 1,20. Te weinig voor een pilsje, maar genoeg voor een ***luchtpostbrief****. Protesteer tegen wat jou niet zal overkomen. Alle informatie: Amnesty-stand, donderdag 2 november, middagpauze, Bruine Heer.*

Modern Rocknight*: drie bands op één podium! Vandaag, donderdag 2 november vanaf 21.30 uur in sociëteit Demos. Entree gratis!*

Leen een CD! CD-uitleen ***'de Discotheek'*** *in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 2600 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50. Nieuwe titels zijn o.a.: Smashing Pumpkins - Mellon Collie & the infinite sadness; Simply Red - Life; Mariah Carey - Daydream; Diversen - A tribute to Gershwin; Oasis - Morning Glory.*

Vrijdag 3 nov: ***dames rugby-introductietraining.*** *Voor vrouwelijke fanatieke teamsporters de kans om kennis te maken met het rugbyspel. Verzamelen om 18.30 uur bij TUE-sportcentrum. Informatie: 2448701 (Katelijn).*

Lekker op weg met je studie en tijd voor wat anders? ***Integrand*** *heeft jou wat anders te bieden! Meer weten? Kom eens langs op de vesting, Alpha-centrum (t.o. het Paviljoen), kamer 53, of bel tst. 3395.*

Integrand *zoekt C⁺⁺ programmeurs. Ben jij die informatica-student die zijn kennis wel eens in de praktijk wil brengen, schrijf je dan nu in bij Integrand. Alpha-centrum (t.o. het Paviljoen), kamer 53, tst. 3395.*

Integrand *heeft plenty opdrachten waarvoor nog studenten gezocht worden. Heb jij tijd en wil je wel eens een praktijkopdracht tegen goede verdienste doen. Kom dan nu langs op de vesting, Alpha-centrum (t.o. het Paviljoen), kamer 53, of bel tst. 3395.*

Ben je graag creatief bezig en organiseer je graag leuke activiteiten dan is dit misschien iets voor jou. Ga de uitdaging aan en doe tegelijkertijd wat werkervaring op, kortom: solliciteer als ***promotor*** *bij het Reduktieburo!*

Is fotograferen een hobby van je? Wil je wat meer werkervaring opdoen in in- en verkoop, prijsbeleid en onderhandelen? Ga dan de uitdaging aan en....solliciteer als ***fotomedewerker*** *bij het Reduktieburo!*

Mensa

MAANDAG 6 NOVEMBER

Tomaten-groentesoep
Stamppot spruiten of rode kool met appeltjes
Runderlapje of braadworst, apart braadsaus
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vanillevla met slag of moccavla

DINSDAG 7 NOVEMBER

Gebonden champignonsoep
Gebakken vis of een kuikenboutje
Apart remouladesaus of braadsaus
Worteltjes met doperwten of gebroken boterboontjes
Frites of gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of caramelvla met slag of chocoladevla

VEGETARISCH

Gebonden champignonsoep
Vegetarische burger, apart remouladesaus
Worteltjes met doperwten of gebroken boterboontjes
Frites of gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of caramelvla met slag of chocoladevla

WOENSDAG 8 NOVEMBER

Heldere kip-groentesoep
Kaasburger of een peperburger, apart kerriesaus
Bloemkool à la crème of snijboontjes
Aardappelpuree of gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of yoghurt met fruit of roomvla

VEGETARISCH

Heldere groentesoep
Kaas-groenteburger, apart kerriesaus
Aardappelpuree of gekookte aardappels
Bloemkool à la crème of snijboontjes
Rauwkostsalade
Fruit of yoghurt met fruit of roomvla

DONDERDAG 9 NOVEMBER

Gebonden uiensoep
Zuur varkensvlees of shoarmavlees
Koude knoflooksaus en braadsaus
Mexicaanse mix of spruitjes
Frites of gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of hopjesvla

VEGETARISCH

Gebonden uiensoep
Hachée van tempeh
Frites of gekookte aardappels
Mexiaanse mix of spruitjes
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of hopjesvla

VRIJDAG 10 NOVEMBER

Erwtensoep
Stamppot peen en uien of
Gekookte aardappels met tuinboontjes
Gehaktbal of kotelet, apart braadsaus
Rauwkostsalade
Fruit of vla met slag

Bekijk 't maar

Managament?

Een nieuwe faculteit TEMA, dus ook een nieuw blad: TM Magazine. Bekijk 't maar kreeg het blad door een medewerker van TEMA in de hand gedrukt. Hij had er hartelijk om moeten lachen dus Bekijk 't maar was heel nieuwsgierig. Het nieuwe TM Magazine komt niet echt in aanmerking voor de journalistieke schoonheidsprijs. Op de voorpagina staat een enorme spelfout: Technologie Managament. Hoe konden ze dat nou fout schrijven? Op de foto eronder staat toch heel duidelijk het bord met de tekst 'Technologie ManagEment', met een 'E'. Niet zo mooi voor een eerste uitgave. Nou maar hopen dat deze achtarpagina geen fouten bevat...

Knijpcollege op herhaling

Weet je nog? Die mooie zaaltjes in het auditorium met die lekkere stoelen en die leuke klaptafeltjes? En soms zaten op die tafeltjes van die rare knopjes die niks deden. Je wel eens afgevraagd waar die voor waren? Voor *Fast Feedback Lecturing*. Zo heet het, maar het werd bekender onder de naam knijpcollege. Tijdens het college stelt de docent een vraag en de toehoorders laten met een druk op de knop het antwoord weten. Een beetje zoals het studiopubliek doet bij Funniest Home Videos: 'Welk onderwerp was het leukste? Druk voor quantummechanica één keer, voor statistiek twee keer, of voor warmteleer drie keer. Jaaaa, statistiek heeft deze keer gewonnen!'
Het systeem is al zo oud als Methusalem. Het bestaat nog net niet zo lang als het schoolbord of de overheadprojector. Maar op de TUE gebruiken we de methode al ongeveer twintig jaar. Niets nieuws onder de zon dus. Ja, toch wel, als we het *Chemisch Weekblad* moeten geloven. Daarin staat dat vorige week het Interactive Voting System (IVS) officieel op de TU Delft in gebruik genomen werd. 'Het systeem is speciaal voor de TU Delft ontwikkeld en het is uniek op de wereld', schrijft het *Chemisch Weekblad.*
Goh, interessant, een uniek systeem! Wat zou het precies inhouden? We lezen verder: 'Het bestaat uit stemkastjes die in de collegebanken zijn ingebouwd. Hiermee kunnen studenten direct reageren op vragen die de docent via een computersysteem voorlegt.'
Hmm, leuk voor Delft zo'n uniek systeem, maar het levert hier op zijn minst een beetje een déjà vu gevoel op.

door
Jannigje
Gerritzen
Siem
Simonis

Zwammen

Professor Peter Schmid van de faculteit Bouwkunde wees ons op deze gigantische paddestoelen, die te bewonderen zijn in de bosjes tussen T-hoog en het auditorium. Deze hoogleraar is namelijk een beetje een autoriteit op het gebied van zwammen. Schmid: 'In mijn jeugd ging ik heel vaak paddestoelen verzamelen. Noodgedwongen eigenlijk. In de naoorlogse periode was er namelijk niet al te veel te eten.' Deze paddestoelen kent professor Schmid wel: 'Dit zijn bovisten. Maar ze zijn echt wonderbaarlijk groot. In de tijd dat ik paddestoelen zocht, werden deze zwammen niet groter dan drie tot vier centimeter.' Bovisten? Dat klinkt als een Russisch drankje. Even opzoeken in de Van Dale: 'Familie van buikzwammen, in 't bijz. de reuzenbovist, een ronde sponsvormige stuifzwam met bloedstelpend vermogen.' Handig dus als je bloed een keer gestolpt moet worden of zo. Overigens waarschuwt Schmid ervoor dat je de witte bollen niet op moet eten: 'Als ze uitdrogen, worden de zwammen bruin en van binnen poederachtig. En dat poeder is giftig. Maar als ze uitgedroogd zijn, kan je er wel leuk op springen. Dan krijg je namelijk een enorme stofwolk.' Dus schrik niet als je één dezer dagen een wolk in de vorm van een paddestoel boven het TUE-terrein ziet hangen. Dat is slechts een stofwolk van de Lycoperdon Bovista.

Geen invasie van de bodysnatchers, maar een bovist. Foto: Bram Saeys

Tentamentent
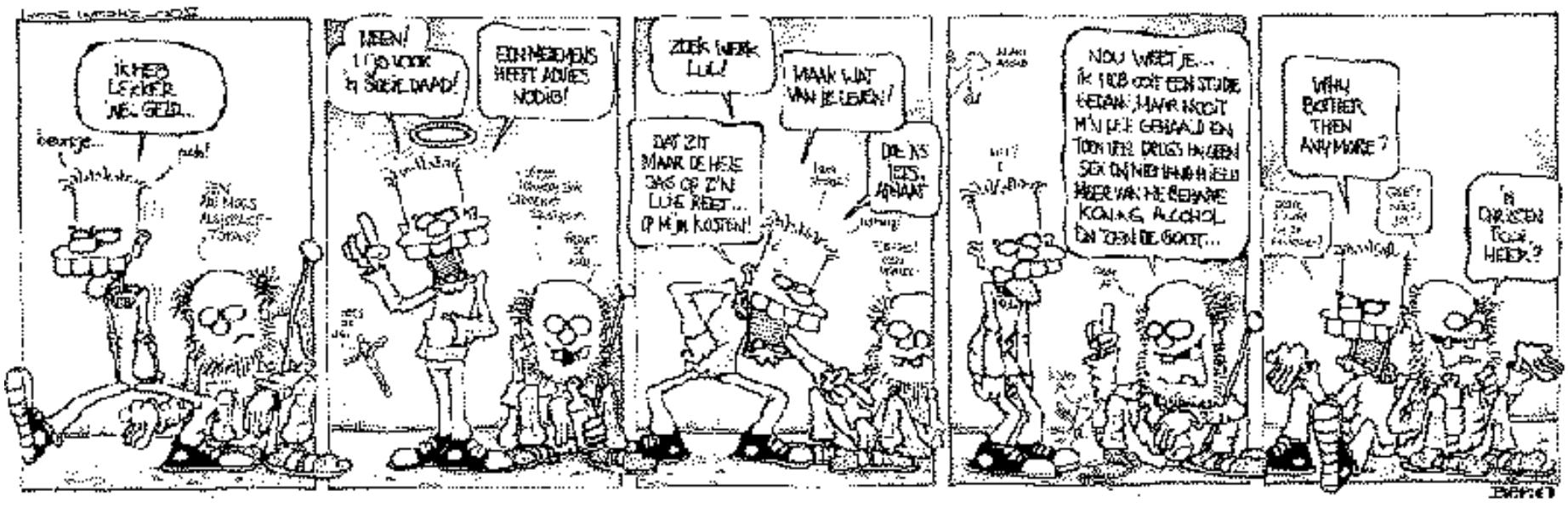
Voor wie het nog niet wist: de ouderejaars tentamens van deze herfst worden wederom niet gehouden in het auditorium. Ze worden echter ook niet afgenomen in de Bruine Heer, zoals de afgelopen periodes gebruikelijk was (prachtig dat dat ook altijd synchroon liep met zware bouwwerkzaamheden op en bij de Emmasingel). Dit keer is iets geheel nieuws bedacht. TUE-studenten kunnen hun tentamens in een TENT maken. Deze tent, het Provisorium genaamd, staat op het La Place. Bekijk 't maar krijgt al visioenen van wapperende tentdoeken en wegwaaiende haringen. Wat als er nou een leuk stormpje voorbij komt zetten tijdens je tentamen. Misschien is het dan toch verstandig om even de tentharingen te controleren, voor je de tent betreedt. En hebben de bouwers wel gedacht aan een afvoergeultje voor het overtollig regenwater? Neem voor de zekerheid je strandsetje maar mee. Na het tentamen kun je je lekker even afreageren met een potje badminton voor de tent.
Nou maar hopen dat de tent ook voldoet aan de Europese Norm voor Verwarming van TentamenTenten (ENVTT 9000), want dat kan toch best wel koud worden, kamperen eind november. Of ze moeten de tentamens heel moeilijk maken dit jaar. Dan krijgt iedereen het lekker warm van het zweten. Alleen de bouwkundestudenten hebben geluk. Zij kunnen hun tentamen Konstruktief Ontwerpen van Tentgebouwen meteen aan de praktijk toetsen.